

Rapport

Utredning avseende hyressättning, nyttjande av kommunens lokaler för föreningar samt större idrotts- och kulturarrangemang och enhetliga bidragsreglemente

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon
Växel: 08-606 70 00

Fax/e-post
08-606 81 40
haningekommun@haninge.se

Postgiro
1265-8

Bankgiro
356-5975

Innehållsförteckning

<i>Utredning avseende hyressättning, nyttjande av kommunens lokaler för föreningar samt större idrotts- och kulturarrangemang och enhetliga bidragsreglemente</i>	1
<i>Sammanfattning</i>	3
Förslag till åtgärder	3
<i>Förutsättningar</i>	4
<i>Uppdragsdirektiv</i>	5
<i>Utredning</i>	6
1. Hur kan lokalutnyttjandet effektiviseras?	6
2. Hur kan incitamenten för att hyra ut öka även om det är "nolltaxa"?	8
3. Hur kan lokalbokningen tillgängliggöras?	12
4. Hur kan nämndernas bidragsreglementen harmoniseras?	14
5. Hur kan taxorna harmoniseras?	18
6. Hur kan större transparens i bidragsgivningen uppnås?	19
7. Hur kan hyressättningen harmoniseras och tydliggöras?	20
8. Hur kan lokalbidrag regleras i bidragsreglementena?	23

9. Hur kan föreningsbidrag och kopplingen/angränsningen till samarbetsavtal hanteras på bästa sätt?	25
10. Är kommunens organisering optimal gällande hantering av föreningsbidrag och bidragsansökningar?	26
Källor:	28
Bilaga 1. Kartläggning lokaler, bidrag och taxor.....	29

Sammanfattning

I utredningen finns analyser, slutsatser och förslag till åtgärder för respektive fråga som ställts i direktivet. Flera av svaren på frågorna går in i andra frågor och svaren kan vara likalydande.

Tre åtgärder föreslås, som kräver fördjupad utredning. Några åtgärder kan genomföras utan vidare utredning och några frågor kan lämnas utan åtgärd. Huvudman för verksamheterna är den gemensamma nämnen i förslag till åtgärder.

Förslag till åtgärder

Tre åtgärder, som sammantaget hanterar flera frågor i utredningens uppdragsdirektiv, föreslås genomföras. Åtgärderna är komplexa och kräver fördjupad utredning innan resultat av åtgärderna kan ses i form av effektivisering.

Gemensam huvudman för lokaler berör kommunstyrelseförvaltningens mark- och exploateringsenhet, Tornberget samt kultur- och fritidsförvaltningen som alla idag är huvudmän för uthyrning av lokaler genom hyresavtal med föreningar. Hyressättningen är inte harmoniserad. Hyresavtalen administreras av lokalförsörjningsenheten i kommunstyrelseförvaltningen och respektive verksamhet i kultur- och fritidsförvaltningen.

Harmonisering av taxorna för korttidshyra av likartade lokaler, berör social- och äldreförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur och fritidsförvaltningen. Administrationen hanteras idag av respektive verksamhet. En gemensam administration av korttidsuthyrning av kommunens verksamhetslokaler bör finnas som en del i arbetet med att demokratisera föreningsstödet.

En utredning av harmoniserade taxor för likartade lokaler, kan vara avhängig harmoniserade lokalhyror, som i sin tur kan vara beroende av att det finns en gemensam huvudman för lokaluthyrning till föreningar i kommunen. Åtgärderna för harmoniserade taxor för likartade lokaler, lokaluthyrning samt huvudmannaskap för uthyrning av lokaler bör därför hanteras i samma utredning.

Följande åtgärder föreslås

Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att

1. med inriktningen att kultur- och fritidsförvaltningen blir huvudman för hanteringen av all lokalbokning (korttidsuthyrning av lokaler i samtliga verksamheter) tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen, ta fram förslag till hur och när detta skulle kunna genomföras.

2. ta fram ett förslag till harmonisering av taxor för likartade lokaler, oavsett förvaltning.
3. se över förvaltningen och hyressättningen av lokaler till föreningar.
Uppdraget kan samordnas med utredningen av kulturhistoriska fastigheter.

Andra åtgärder som ska genomföras

Dessa åtgärder kan genomföras utan djupare utredning och innebär förbättrad tillgänglighet, överskådligare hantering, ökad uthyrning och förenklad administration. Kommunstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomföra följande åtgärder:

4. Lokalbokning i alla verksamheter samlas till ett enda ställe på kommunens hemsida och att marknadsföring förbättras för möjligheten att hyra kommunens lokaler för möten.
5. Ett samlat styrdokument för kommunens lokalförsörjning skapas. I styrdokumentet samlas policy, mål och riktlinjer för lokalförsörjningen, riktlinjer för investeringar och rutiner för kommunens lokalbank.
6. En gemensam mall för bidragsreglementen tas fram. I mallen ska grundläggande villkor för föreningsbidrag finnas givna och ska följa en mall för sina respektive föreningsbidrag.

Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att

7. reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar i Haninge kommun (IFN, KDN) renodlas till att avse enbart föreningsbidrag, ej bidrag för motprestation genom avtal. Det innebär att partnerskapsavtal lyfts ur bidragsreglementet och hanteras på likartat sätt som driftsbidrag.

Följande åtgärder inte

- Ingen åtgärd föreslås för transparens i bidragsgivningen då nämndernas beslut är allmän handling och publiceras på Haninges hemsida.

- Införande av lokalbidrag i bidragsreglementena föreslås inte. Om lokalbidrag skulle införas behöver övriga bidrag minskas i motsvarande grad eller bidragsbudgeten utökas.
- Kommunens organisation för bidragsansökningar och föreningsbidrag ses som optimal. Inga effektiviseringsvinster ses av en förändring. Ingen åtgärd föreslås.

Uppdragsdirektiv

Ett uppdragsdirektiv har getts av kommunstyrelsen, KS 2018/432, § 233

Uppdragsdirektiv avseende hyressättning, nyttjande av kommunens lokaler för

föreningar samt större idrotts- och kulturarrangemang och enhetliga bidragsreglemente

Det fanns flera uppdrag inom kultur- och fritidsområdet som rör bidrag och lokaler.

I mål och budget 2018-2019 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att tillgängliggöra kommunens lokaler för föreningslivet samt för större idrotts- och kulturarrangemang.

Organisationsberedningen hade ett uppdrag om ett övergripande bidragsreglemente för föreningsbidrag av olika slag. Där beskrevs att en kartläggning behövs för att se hur förvaltningarnas bidragsreglementen är utformade. Den bör utformas för att vara så lika som möjligt för att underlätta för föreningslivet. Vilka föreningar som har rätt att söka bidrag från olika förvaltningar behövde också analyseras. I vissa fall utför föreningar kommunala uppdrag och det behöver vara tydligt vilka verksamheter som finansieras av kommunen och vilka som är berättigade bidrag.

Sedan tidigare fanns ett uppdrag från kommunfullmäktige, i samband med ett motionssvar (2016-09-12, § 258), där kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av förvaltning och hyressättning av lokaler med syfte att skapa ett i möjligaste mån förståeligt, övergripande och enhetligt system.

I den politiska plattformen 2019-2022 finns ett uppdrag ta fram en strategi för att främja lokaluthyrning till föreningar.

Det finns fler åtgärder i politiska plattformen som rör/tangerar föreningslivet. Bland annat A5 Föreningsstödet i Haninge ska demokratisäkras, C10 Vid nybyggnation av verksamhetslokaler ska behovet av möteslokaler beaktas, D32 Kultur o föreningslokaler ska byggas i Jordbro för att möta det behov som uppstår när nuvarande lokaler rivs, D39 Nyttjandet av kommunens lokaler ska göras mer flexibelt.

Uppdragen är komplexa och går i varandra. Det är svårt att göra ett uppdrag utan komma in de närliggande uppdragen. Kommunstyrelseförvaltningens förslag var att slå samman uppdragen till ett uppdrag. I syfte att uppnå uppdragens

intentioner enligt bakgrund ovan, behövde en mer omfattande utredning genomföras.

Kommunstyrelsen beslutade att godkänna följande uppdragsdirektiv

1. Hur kan lokalutnyttjandet effektiviseras?
2. Hur kan incitamenten för att hyra ut öka även om det är ”nolltaxa”?
3. Hur kan lokalbokningen tillgängliggöras?
4. Hur kan nämndernas bidragsreglementen harmoniseras?
5. Hur kan taxorna harmoniseras?
6. Hur kan större transparens i bidragsgivningen uppnås?
7. Hur kan hyressättningen harmoniseras och tydliggöras?
8. Hur kan lokalbidrag regleras i bidragsreglementena?
9. Hur kan föreningsbidrag och kopplingen/angränsningen till samarbetsavtal hanteras på bästa sätt?
10. Är kommunens organisering optimal gällande hantering av föreningsbidrag och bidragsansökningar?

Utredning

I utredningen som följer finns analyser, slutsatser och förslag till åtgärder för de frågor som ställts i direktivet. Varje fråga som uppdragsdirektivet ställt, hanteras för sig. För varje fråga finns slutsatser och förslag till åtgärder. Flera av svaren på frågorna går in i svaren på andra frågor. Detta återspeglas i de förslag till åtgärder som sammanfattas under förslag till åtgärder.

1. Hur kan lokalutnyttjandet effektiviseras?

SKL (nu SKR) publicerade 1995 *Styrverktyg för effektivt lokalutnyttjande*.

Styrverktygen togs fram för över 20 år sedan men är i stora delar lika aktuell i dag. I materialet SKLs styrverktyg för effektivt lokalutnyttjande, finns konkreta förslag för bättre lokaleffektivitet i verksamheterna.

Genomförd effektivisering

Haninge kommun har under 2000-talet infört flera av SKLs förslag för bättre lokaleffektivitet i verksamheterna. Kommunen har tydliggjort vad lokaler kostar genom internhyra och tydliggjort organisationen för lokalhanteringen genom en lokalförsörjningsenhet. En lokalbank har införts, så att verksamheter kan ställa av ej utnyttjade lokaler, dessa kan i sin tur hyras ut för annan verksamhet.

Lokalcontroller finns i flera förvaltningar och det finns strategiska lokalgrupper. Investeringsprocessen har dokumenterats och beslutats av kommunfullmäktige. Kommunen upprättar årliga lokalförsörjningsplaner.

Samlat styrdokument för lokalförsörjning

Det kan vara svårt att få en samlad bild av vilka mål och riktlinjer som gäller för lokalförsörjningen. De kan ha tillkommit vid olika tidpunkter och redovisas i olika styrdokument, protokoll och uppdragsbeskrivningar. För att underlätta kan mål och riktlinjer samlas i ett styrdokument som hanterar följande typ av frågor

- Policy och mål för lokalförsörjningen.
- Strategier för kommunens fastighets- och lokal innehav.
- Ansvarsfördelning och samverkan.
- Kommunövergripande planeringsprocesser och genomförande av projekt.
- Interna och externa upplåtelse av lokaler.
- Riktlinjer för investeringar.
- Kommunens lokalbank.

Styrdokumentet bör beslutas av kommunfullmäktige och gälla för samtliga verksamheter¹.

¹ SKL Strategier för ökad lokaleffektivitet

Koncernkultur

SKLs idéskrift *Strategier för ökad lokaleffektivitet (2016)* togs fram efter workshops om hur man kan arbeta med olika styrformer och arbetsprocesser för att öka lokaleffektiviteten. Workshoparna samlade deltagare från över 30 kommuner. Det diskuterades bland annat vilka styrformer och verktyg som används inom kommunerna, vilka styrformer som fungerar bäst, internhyrans betydelse för lokaleffektiviteten och vilka hinder som måste övervinnas för att lyckas med effektiviseringsarbetet.

En av de viktigaste faktorerna är koncernmedvetenhet. Alla inom kommunens olika verksamheter måste tänka i vi-termer och agera och försöka fatta beslut som alltid är bäst för kommunen som helhet. En sådan koncernkultur tar tid att odla och kräver särskilda insatser för att utvecklas. I Haninge kommun pågår sedan en tid arbete med förbättrad koncernkultur.

I en koncernkultur är det naturligt att lokalerna ägs av koncernen och de kan delas med andra lämpliga verksamheter. För många kommunala verksamheter är det dock sedan lång tid tillbaka självklart att ha sina egna anpassade verksamhetslokaler och ett resultat av detta är att de inte nyttjas lokaleffektivt. Skollokaler utnyttjas endast cirka 15 procent av all tillgänglig tid vilket beror på skolverksamhetens uppläggning och genomförande. Helger, skollov, friluftsdagar, skoldagens längd mm leder sammantaget till att klassrummet står tomt 85 procent av tiden över året².

Många verksamhetslokaler går av naturliga skäl inte att dela med andra verksamheter på grund av olika grundläggande behov. Det finns dock lokaler som lämpar sig väl till andra verksamheter, skolornas lokaler är ett exempel på detta. Skolornas yta är till stor del klassrum som är anpassade till respektive målgrupp. De högre årskursernas klassrum kan även vuxna använda. Klassrum, kök, hemkunskaps-, bild- och slöjdsalar kan hyras ut kvällar och helger till

² SKL Effektivt lokalutnyttjande

studieförbund och andra föreningar. Även äldreförvaltningens träffpunkter har lokaler som står tomma när ordinarie verksamhet inte använder dem.

Möjligheterna att utnyttja lokalerna effektivt avgörs i många fall av lokalernas utformning och tekniska status. För att möta en föränderlig verksamhet krävs hög flexibilitet i planlösning, placering av arbetsplatser och tekniska system.

Utrymmen, klimatskydd och försörjningsstråk ska enkelt kunna förändras under byggnadens livstid. Ett dilemma är de ökade kostnader sådana byggen skulle generera, både vid investeringstillfället och därefter i drifts- och underhållskostnader. Det finns en risk att anpassade och flexibla lokaler inte skulle användas i sådan utsträckning att de högre kostnaderna är motiverade. En möjlig lösning skulle vara att anpassa byggnader när behov uppstår i framtiden. Detta skulle visserligen generera kostnader men kostnaderna skulle vara motiverade utifrån aktuella behov. Vid byggnation av nya, större bostadsområden där inte befintliga lokaler redan finns för olika verksamheter, och verksamheterna redan från början organiserar sig efter förutsättningarna, skulle byggande av anpassade lokaler kunna vara ett alternativ.

I Vega är ett allaktivitetshus under planering. Aktivitetshuset ska förutom grundskola även rymma bland annat bibliotek och träffpunkt för äldre. Hela aktivitetshuset och delar av skolan ska utformas på ett sätt så att lokalerna går att samnyttja mellan utbildningsförvaltningen, social- och äldreförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Exempelvis planeras skolans lektionssalar för estetiska ämnen anpassas så att annan verksamhet kan bedrivas efter skoltid och att fritidsgårdsverksamheten och äldreförvaltningens ska nyttja samma lokaler. Projektet är det första i kommunen och bör utvärderas i syfte att tjäna som underlag till kommande lokalinvesteringar.

Ytterligare effektivisering av lokalutnyttjande handlar om den administration av uthyrning av lokaler för korttidsuthyrning som i nuläget hanteras i utbildningsförvaltningen, social- och äldreförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen. Överblick över samtliga lokaler finns inte nuvarande organisation, vilket bland annat kan innebära att föreningar eller andra

intressenter inte får hyra den optimala lokalen för sin aktivitet. Olika typer av klassificering av taxor för att hyra lokaler för olika målgrupper i olika nämnder, bidrar inte till en effektiviserad lokaluthyrning, då exempelvis en idrottsförening som ska ha årsmöte och bara behöver en möteslokal behöver betala mer för en lokal som förvaltas i annan förvaltning än i kultur- och idrottsförvaltningen. Här är effektiviseringen inte sammankopplat med kommunens intäkter, utan effektivisering i hanteringen är ur föreningens perspektiv.

Förvaltningarna administrerar korttidsuthyrning av sina verksamhetslokaler olika. Kultur- och fritidsförvaltningen har en central organisation för detta och har ett system för lokalbokning och fakturering. I övriga förvaltningar hanteras uthyrningen av respektive verksamhet genom ansökan via blanketter eller kontakt med verksamheten och därefter manuellt. Det finns ingen enkel tillgänglig information om var intressenten/föreningen ska vända sig. Tid måste avsättas både för den som söker lokal och därefter för verksamheterna för administration av ansökan.

Effektivitetsvinster ur flera perspektiv kan nås genom en organisation som har det totala helhetsperspektivet av uthyrningsbara lokaler. I ett koncernperspektiv är det rimligt att en gemensam huvudman som har överblick över helheten, kunskap om fastigheterna, larm och passersystem samt resurser för att hantera dem, är de som administrerar korttidsuthyrning av samtliga lokaler i kommunens verksamheter.

Korttidsuthyrning av lokaler utreds ytterligare i frågorna 2 och 3.

Slutsatser

Kommunen har under 2000-talet vidtagit flera av de åtgärder som föreslagits av SKL för förbättrad lokaleffektivitet. Arbete med förbättrad koncernkultur pågår. Det finns lokaler som lämpar sig bra för olika verksamheter. Planering av allaktivitetshus med plats för olika verksamheter pågår i Vega. Ett samlat styrdokument för kommunens lokalförsörjning saknas. Gemensam organisation för korttidsuthyrning saknas.

Förslag till åtgärder

Gemensam administration av korttidsuthyrning i samtliga verksamheter föreslås. Ansvariga för åtgärden är kommunstyrelsen i samverkan med idrott- och fritidsnämnden samt kultur- och demokratinämnden.

Ett samlat styrdokument för kommunens lokalförsörjning tas fram. Ansvarig för åtgärden är kommunstyrelsen.

2. Hur kan incitamenten för att hyra ut öka även om det är "nolltaxa"?

Kultur- och fritidsnämnden fattade 2014 beslut om att införa nolltaxa för hyra av kultur- och fritidsförvaltningens lokaler och anläggningar gällande föreningars verksamhet för barn och unga 0-20 år, samt för personer med funktionsnedsättning oavsett ålder. Nolltaxan beslutades att träda i kraft 2015-07-01. Syftet med nolltaxans införande var att prioritera barn och unga och att skapa förutsättningar för föreningar att sänka sin deltagaravgift. Det för att fler barn och unga ska kunna ta del av föreningslivets positiva värden i form av exempelvis rörelseglädje, skapandelust, gemenskap, bildning och i förlängningen även förbättrade skolresultat.

2016 genomfördes en utvärdering av nolltaxan (KOFN 2016/172). I utvärderingen fördes samtal med ett urval av föreningar som har många bokningar i kultur- och fritidsförvaltningens anläggningar. Samtliga hade valt att satsa de extra pengarna nolltaxan inneburit på att höja sin kvalitet och tillgänglighet. De har till exempel kunna anställa en kanslist och ökat servicegraden mot medlemmarna. Det har i vissa fall lett till att barnverksamheten ökat. Föreningarna har däremot valt att inte sänka sina avgifter för medlemmarna men uttrycker att nolltaxan haft stor betydelse för deras verksamhet.

Andra konsekvenser med nolltaxan är att föreningar som inte nyttjar kommunala anläggningar inte tar del av stödet, samt att det finns risk för överbokning av lokaler då dessa är gratis. Nolltaxa innebär en risk att lokaler som skulle kunna användas står tomma, då föreningarna genom systemet med nolltaxa inte förlorar ekonomiskt på att inte nyttja bokade tider. Bokningar som inte avbokas går inte att boka av andra eventuella intressenter.

Idrotts- och fritidsnämndens beslut Dnr IFN 2019/149 innebär att föreningslivet från 1 juli 2020 betalar hyra. Kultur- och fritidsförvaltningen har av idrotts- och fritidsnämnden fått i uppdrag att under 2020 utreda alternativa stödformer, för att stödja föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet.

Även övriga nämnder har nolltaxa för uthyrning av sina lokaler. I bilaga 1. *Kartläggning av lokaler, bidrag och taxor*, finns befintliga taxetabeller för idrotts- och fritidsnämnden, kultur- och demokratinämnden, grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Samtliga nämnder tillämpar 2019 nolltaxa i taxeklass 1. Äldrenämnden har ingen taxetabell.

Frågan om ökade incitament för att hyra ut lokaler även om det är nolltaxa, indikerar att lokaler inte hyrs ut, utan står tomma.

Utifrån tabell 2.1 som visar intäkter för uthyrning av lokaler, med avseende på den lokalyta som borde vara tillgänglig för uthyrning, är en snabb slutsats att lokaler i både skola och äldreverksamhet står tomma då de inte används till ordinarie verksamhet. Detta är troligtvis inte helt sant. Nyttjandegraden ser ut att ha minskat i utbildningsförvaltningens båda nämnders lokaler sedan 2016. Dock har både grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 0-hyra för uthyrning i sina taxetabeller till vissa grupper och verksamheterna hanterar uthyrningarna själva. Det finns ingen samlad information om uthyrda lokaler till nolltaxa. I äldrenämndens verksamhetslokaler för uthyrning ser knappt någon lokal ut att vara uthyrd under perioden 2016-2019. Den egentliga nyttjandegraden går inte att få fram.

Idrott- och fritidsnämnden har gjort en kartläggning av beläggningsgraden för sporthallar, dock inte alla idrottsanläggningar.

Tabell 2.1 Intäkter korttidsuthyrning

Intäkter korttidsuthyrning från respektive nämnd samt typ av kund				
Kultur- och fritidsnämnd (till 2018)	2016	2017	2018	2019
Föreningar	2 244 609	2 112 875	2 068 469	
Enskilda personer	738 126	569 764	603 018	
Privata företag	459 122	759 137	725 580	
Övriga, ex myndigheter		59 456	100 715	
Idrott- och fritidsnämnd (från 2019)	2016	2017	2018	2019
Föreningar				2 142 248
Enskilda personer				663 400
Privata företag				668 479
Övriga, ex myndigheter				53 621
Kultur- och demokratinämnd	2016	2017	2018	2019

(från 2019)				
Föreningar				95 240
Enskilda personer				17 288
Privata företag				16 344
Övriga, ex myndigheter				17 650
Grund- och förskolenämnd	2016	2017	2018	2019
Föreningar	120 004	80 818	69 402	34 551
Enskilda personer	21 476	26 392	17 725	13 733
Privata företag	20 348	9 836	21 724	17 976
Övriga, ex myndigheter	1 498	3 998	1 000	0
Gymnasie o vuxenutbildning nämnd	2016	2017	2018	2019
Föreningar	176 347	49 529	85 475	41 678
Enskilda personer	0	0	11 454	12 933
Privata företag	12 245	11 723	63 960	10 661
Övriga, ex myndigheter	32 340	118 976	52 118	9 400
Äldrenämnd	2016	2017	2018	2019
Föreningar	800	0	0	400
Enskilda	0	0	0	400

I kapacitetsutredning steg 2, 2019-08-28, har kultur- och fritidsförvaltningen kartlagt beläggningsgraden för sporthallar. Utredningen har tittat på nyttjandegraden i sporthallar under vardagar. I takt med att kommunen har byggt

fler idrottshallar har antalet öppna timmar (möjlig att använda) ökat från strax under 5 000 timmar 2015, till en bit över 6 000 timmar 2019. Antalet bokade timmar har ökat från strax över 3 000 timmar till strax under 5 000 timmar. Det innebär att nyttjandegraden har ökat från 65 procent år 2015 till 76 procent år 2019.

Kapacitetsutredningen visar också att det förekommer att föreningar inte använder träningstider på grund av otrygghetsproblem. De sporthallar som föreningar uppger att det funnits otrygghetsproblem kring är Jordbro, Söderbymalm och Torvalla. Det kan vara en av orsakerna till den skillnad i nyttjandegraden som ses i tabellen för nyttjandegrad per sporthall. Otrygghetsproblematiken tas inte upp i denna utredning, utan är endast en möjlig förklaring till lägre nyttjandegraderna i några sporthallar.

Torvalla träningshall i tabell 2.2 avser endast träningshallen. Eftersom Torvalla är en arrangemangsidrottsanläggning, bokas inte alla hallar upp fullt lång tid i förväg. Fler hallar än träningshallen bokas men det ska alltid finnas plats för eventuella idrottsarrangemang. Den faktiska nyttjandegraden för Torvalla sporthallar bedöms ligga närmare 85 procent³

Tabell 2.2. Föreningars nyttjandegrad av sporthallar vårterminen 2019, vardagar

Sporthall	Nyttjandegrad
Lyckebyhallen	88%
Vikingahallen	88%
Brandbergshallen	84%
Ribby sporthall	81%
Torvalla träningshall (TT-hallen)	80%
Tungelsta sporthall	79%
Vendelsömalms hallen	78%
Söderbymalms hallen	73%

³ Föreningsbyrån, 20191204

Dalarö sporthall	64%
Torvalla sporthall	63%
Jordbro sporthall	58%

Ökad lokaluthyrning

En relativt enkel åtgärd för att öka uthyrningen av lokaler är att förenkla möjligheten för intressenter att boka lokaler. Under förslagsvis huvudrubrik Uppleva & göra på kommunens hemsida, kan en underrubrik läggas upp som heter Hyra lokal eller Boka lokal. Förvaltningarnas bokningssystem, blanketter eller annan metod, kan där länkas in på ett samlat sätt. Den löpande hanteringen av detta kräver ingen annan administration än nuvarande.

En effektiviserad administration av kommunens lokaler skulle kunna skapas genom att samla korttidsuthyrning av lokaler till en huvudman. Det skulle innebära att resurser samlas för den utökade administration och hantering av alla de lokaler som idag finns i skolor, äldreboenden samt inom kultur och idrottsverksamheten. Om detta skulle öka nyttjandegraden eller om kostnaderna skulle täckas av ökade intäkter, behöver utredas. Andra positiva effekter finns, så som tidsbesparing för de verksamheter som idag hanterar ansökningar manuellt. Se även fråga 1 *Hur kan lokalutnyttjandet effektiviseras.*

För att öka lokaluthyrningarna med avseende på samtliga lokaler i kommunen är marknadsföring en väg. Kostnaden för annonsering måste dock beaktas i förhållande till förväntade ökade intäkter för verksamheten.

Slutsatser

En felaktig slutsats utifrån genomgång av bokföring av intäkter av korttidsuthyrning av lokaler, är att lokaler i skola och äldreverksamhet står tomma då de inte används till ordinarie verksamhet. Denna är felaktig, eftersom samtliga nämnder under 2019 har nolltaxa för grupper som tillhör nämndens verksamhet. Dock har intäkterna minskat under de senaste åren.

Nyttjandegraden i sporthallar på vardagar har ökat från 65 procent år 2015 till 76 procent år 2019. Marknadsföring för att hyra verksamhetslokal i kommunen kan förbättras. Lokalbokningen kan förtydligas och förenklas. En effektiviserad administration av kommunens lokaler skulle kunna skapas genom att samla lokaluthyrningen till en huvudman.

Förslag till åtgärder

Gemensam administration av korttidsuthyrning i samtliga verksamheter föreslås. Ansvariga för åtgärden är kommunstyrelsen i samverkan med idrott- och fritidsnämnden samt kultur- och demokratinämnden.

I väntan på resultatet från utredning av gemensam huvudman för korttidsuthyrning av lokaler, samlas all lokalbokning på ett ställe på kommunens hemsida. Ansvariga för åtgärden är kommunstyrelsen

3. Hur kan lokalbokningen tillgängliggöras?

Med lokalbokning avses här korttidsbokning, timmar eller dag. Bokning av kommunens lokaler och anläggningar är delvis tillgänglig på kommunens hemsida. Några av länkarna är dock svåra att hitta. Det finns ingen samordning mellan förvaltningarnas hantering av lokalbokningen.

Kommunens huvudrubriker på hemsidan är Förskola & skola, Omsorg & stöd, Uppleva & göra, Bygga, trafik, miljö, Företagare & jobb, Kommun & politik. Det är en vanlig standard för kommuners hemsidor.

På *Uppleva & göra - Föreningar - Boka idrottsanläggningar*, kan föreningar, företag och privatpersoner boka idrottsanläggningar, sporthallar och mötesrum. Bokningen görs genom att besökaren själv söker och bokar tid i ett särskilt system för bokning.

På *Uppleva & göra - Föreningar - Föreningsbyrå* – *Boka kulturhus och kulturlokaler* finns kulturhusets lokaler presenterade. Besökaren kan inte själv söka och boka lokal, utan måste kontakta kulturhuset för bokning.

Bokning av lokaler inom för- och grundskola görs genom att använda en blankett som finns på *Förskola & skola – Kommun & politik - E-tjänster, service och blanketter - Blanketter förskola och skola – Blanketter för fristående verksamhet inom skolan – länk: Ansökan om lokalupplåtelse*. På blanketten framgår regler för att hyra lokal samt avgifter. Verksamheten som innehar lokalen hanterar ansökan själv.

Bokning av lokaler i gymnasiets lokaler finns på *Förskola & skola – Kommun & politik - E-tjänster, service och blanketter - Blanketter förskola och skola – Blanketter för fristående verksamhet inom gymnasieskola – länk: Ansökan om lokalupplåtelse på Fredrika Bremers gymnasieskola*. På blanketten framgår regler för att hyra lokal samt avgifter. Verksamheten som innehar lokalen hanterar ansökan själv.

För social- och äldreförvaltningen finns ingen tillgänglig information på kommunens hemsida om hur man bokar lokaler. Uthyrning av träffpunkter görs enligt uppgift av äldreboendena själva.

Förbättrad tillgänglighet

Tillgängligheten för lokalbokningen skulle relativt enkelt kunna förbättras. Huvud-rubriceringen på kommunens hemsida är inte destinerad till vissa förvaltningar, utan avser verksamhetsområden. Under förslagsvis huvudrubrik *Uppleva & göra*, kan en underrubrik läggas upp som heter *Hyra lokal* eller *Boka lokal*. Förvaltningarnas bokningssystem, blanketter eller annat kan där länkas in på ett samlat sätt. Den löpande hanteringen kräver ingen annan administration än nuvarande.

Bokningssystem

En samlad administration för bokning av lokaler skulle effektivisera bokningarna.

Kultur- och fritidsförvaltningen har ett systemstöd för bokningar inom idrott och fritid, där föreningarna själva kan boka sina tider och taxorna debiteras ekonomisystemet med automatik.

Cirka 100 000 timmar bokas via bokningssystemet på anläggningarna i nuläget. Bokningssystemet är kopplat till ett larm- och passagesystem, vilket kräver god kännedom om objekten. Administrationen omfattar årligt underhåll av prislistor, kopplingar till ekonomisystemet, larm- och passagesystemet, öppethållandetider mm. Även nyckel- och passagekortshantering kopplat till bokningar kräver kunskap om lokalerna och administration.

Idrotts- och fritidsnämndens system för lokalbokning kan tekniskt sett byggas ut med fler verksamheter. Detta ställer dock krav på ytterligare resurser avseende administrativ hantering för registervård och övervakning, larm och passagesystem, nyckel- och passagekortshantering mm. Fördelarna är förbättrad och förenklad tillgänglighet samt möjlighet till ökad uthyrning av lokaler och därigenom ökade intäkter. Frågan behöver utredas vidare.

Slutsatser

Alla lokaler går inte att boka på hemsidan och några är svåra att hitta.

Det finns ingen samordning mellan förvaltningarnas hantering av lokalbokning. Idrotts- och fritidsnämnden har ett system för lokalbokning som tekniskt sett kan byggas ut.

Administrationen för flera verksamheter i samma system blir omfattande.

Förslag till åtgärder

Gemensam administration av korttidsuthyrning i samtliga verksamheter föreslås.

Ansvariga för åtgärden är kommunstyrelsen i samverkan med idrott- och fritidsnämnden samt kultur- och demokratinämnden

All lokalbokning samlas på ett ställe på kommunens hemsida. Ansvarig för åtgärden är kommunstyrelsen.

4. Hur kan nämndernas bidragsreglementen harmoniseras?

Idrotts- och fritidsnämnden, kultur- och demokratinämnden, socialnämnden och äldrenämnden delar ut bidrag till föreningar och har därför bidragsreglementen som styr vilka föreningar som kan komma i åtnjutande av dessa och vilka typer av bidrag nämnden har. Allmänna villkor och regler finns i samtliga reglementen.

Alla bidragsreglementen är publicerade på kommunens hemsida under *Kommun & politik – så styrs Haninge - regler och styrande dokument - författningssamling - reglementen, regler och arbetsordning*. Sökvägen är lång och ologisk för gemene man. Bidragsreglementena är även svåra att hitta, då de inte heller har enhetliga eller liknande namn. En genväg till bidragsreglementena finns under *Uppleva & göra – föreningar - föreningsbidrag*.

Respektive bidragsreglemente är helt anpassat till nämndens verksamhetsområde. Under de senaste åren har revideringar gjorts av flera nämnders bidragsreglementen.

Reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar i Haninge kommun, antogs av kommunfullmäktige 2017-10-09. Bidragsreglementet avser ideella föreningar inom området idrott och fritid, kultur samt studieförbund. Bidragsreglementet fungerar för båda nämnderna idrotts- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämnden. Delningen 2019 av kultur- och fritidsnämnden har inte föranlett något omedelbart behov av revidering av bidragsreglementet.

Bidragsreglemente för social verksamhet och föreningar som vänder sig till personer med funktionsnedsättning, antogs av socialnämnden 2011-15-19. Bidragsreglementet reviderades 2019-04-23 att gälla från 2019-05-01. Socialnämnden beslutade 2020-10-20 att förvaltningen får i uppdrag att inför

2022 års fördelning av föreningsbidrag göra en översyn och revidering av socialnämndens reglemente för föreningsbidrag.

Bidragsreglemente för pensionärsverksamhet, antogs av kommunfullmäktige 2019-10-07. Det är en revidering av tidigare bidragsreglemente, föranlett i huvudsak av två nya bidragsformer.

Grundläggande avsnitt kan harmoniseras

Bidragsreglementena är uppbyggda på likartat sätt och grundläggande avsnitt i bidragsreglementena kan harmoniseras. Det gäller inledning, allmänna villkor, krav för att förening ska vara bidragsberättigad, föreningen ska vara ideell etc. Det finns krav på formalia för föreningarna så som styrelse, stadgar, firmatecknare, årsredovisning etc. Grundläggande krav är även vad föreningsbidrag inte får användas till (alkohol, tobak, droger, politiska eller religiösa samfund etc) samt konsekvenser för föreningen om reglementet inte följs.

Olikheter i respektive reglemente kan inte harmoniseras

För de olika föreningsbidragen finns likheter avseende några bidragsformer men olikheterna för olika typer av ideella föreningar är fler. Bidragen är avsedda för olika typer av föreningar med helt olika verksamheter. Dessa kan som de ser ut idag, inte harmoniseras.

I tabell 4 redovisas de föreningsbidrag som finns i nämndernas bidragsreglementen.

Tabell 4. Föreningsbidrag i nämnderna

Idrott- och fritidsnämndens bidragsformer	
Startbidrag	Bidraget syftar till att underlätta för nya föreningar att starta sin verksamhet. Bidragets storlek är 5 000 kronor.

Lokalt aktivitetsbidrag (LOK)	Aktivitetsbidraget syftar till att stödja gruppsammanskomster för unga samt personer med funktionsnedsättning i alla åldrar oavsett verksamhetsinriktning. Bidrag ges för barn och unga mellan 7-20 år samt för funktionsnedsatta oavsett ålder. Bidraget ges med en viss summa per sammankomst och en viss summa per deltagare, för sammankomster och deltagartillfällen som sker i föreningens regi. Bidragsbelopp per sammankomst och per deltagare beslutas årligen av nämnden. Stödet betalas ut två gånger per år.
Arrangemang s-bidrag	Bidraget avser att underlätta för föreningar att genomföra såväl lokala, regionala, nationella som internationella arrangemang i Haninge kommun som är öppna för allmänheten.
Bidrag för föreningsdriven öppen verksamhet	Bidraget syftar till att underlätta och möjliggöra för föreningar att bedriva öppen verksamhet mot och för allmänheten utan krav på medlemskap. Stödet består av två bidrag: öppen verksamhet – skärgård öppen verksamhet – övrig
Förstärkt ridbidrag	Bidraget ges i syfte att stärka barns- och ungas ridverksamhet i Haninge kommun. Bidraget ska möjliggöra för så många barn och unga som möjligt att delta i ridverksamhet.
Partnerskapsavtal	Syftet med partnerskapsavtal är att ge ett långsiktigt ekonomiskt stöd till föreningar som utför och/eller driver verksamheter och/eller anläggningar som berikar Haninge kommun.
Tillgänglighetsbidrag	Syftar till att underlätta för föreningar att bedriva verksamhet, med eller utan krav på medlemskap, anpassad för personer med funktionsnedsättning och på så sätt skapa större utbud och variation.

Kultur- och demokratinämndens bidragsformer	
Startbidrag	Bidraget syftar till att underlätta för nya föreningar att starta sin verksamhet. Bidragets storlek är 5 000 kronor.
Kulturbidrag	Syftet är att underlätta och möjliggöra skapande och utåtriktad kulturverksamhet som är öppen för allmänheten och/eller stödda verksamhet som belyser och utvecklar kommunens kulturhistoria och kulturarv. Stödet ges i form av två bidrag: Grundbidrag och projektbidrag
Arrangemang s-bidrag	Bidraget avser att underlätta för föreningar att genomföra såväl lokala, regionala, nationella som internationella arrangemang i Haninge kommun som är öppna för allmänheten.
Bidrag för föreningsdriv en öppen verksamhet	Bidraget syftar till att underlätta och möjliggöra för föreningar att bedriva öppen verksamhet mot och för allmänheten utan krav på medlemskap. Stödet består av två bidrag: öppen verksamhet – skärgård öppen verksamhet – övrig
Partnerskaps- avtal	Syftet med partnerskapsavtal är att ge ett långsiktigt ekonomiskt stöd till föreningar som utför och/eller driver verksamheter och/eller anläggningar som berikar Haninge kommun.
Tillgänglighet s-bidrag	Syftar till att underlätta för föreningar att bedriva verksamhet, med eller utan krav på medlemskap, anpassad för personer med funktionsnedsättning och på så sätt skapa större utbud och variation.
Studieförbun d-bidrag	Bidrag kan utgå till av staten godkänt studieförbund och/eller dess lokalavdelning. Bidragsgrundande verksamhet är studiecirkelverksamhet, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. I bidraget ingår även ett stöd för att tillgänglighetsanpassa verksamheten.

Socialnämndens bidragsformer	
Medlemsbidrag till handikapporganisationer	Syftet är att öka möjligheterna till delaktighet i föreningslivet för personer med funktionsnedsättning.
Aktivitetsbidrag till samtliga föreningar	Syftet är att skapa förutsättningar för ett varierat utbud av aktiviteter och stimulera föreningar att arrangera aktiviteter och skapa sociala nätverk för personer med funktionsnedsättning.
Basbidrag till övriga föreningar	Syftet är att stödja en särskild åtgärd som föreningen avser att vidta under året. Storleken på bidraget grundar sig på den nytta åtgärden bedöms kunna medföra för personer som är bosatta i Haninge.
Äldrenämndens bidragsformer	
Grundbidrag	Utgår i huvudsak för att långsiktigt förbättra föreningens möjligheter att verka och utvecklas.
Övrigt bidrag	Syftet är att stimulera äldre till ökad aktivitet, bättre hälsa och social gemenskap. Övrigt bidrag kan även användas för att stimulera till deltagande inom ramen för äldreförvaltningens åtaganden
Bidrag för föreningsdriven öppen träffpunktsverksamhet	Syftar till att möjliggöra för ideella föreningar att bedriva öppen träffpunktsverksamhet för äldre personer bosatta i Haninge kommun utan krav på medlemskap
Föreningsbidrag till äldre	Syftar till att underlätta och möjliggöra för ideella föreningar att bedriva öppen verksamhet mot och för äldre personer i Haninge kommun utan krav på medlemskap. Föreningens verksamhet ska vara kontaktskapande och bör avse ett förebyggande och/eller stödjande arbete.

	Verksamheten ska komplettera den verksamhet som äldrenämnden bedriver i egen regi eller har upphandlat och även annan verksamhet som får bidrag.
--	--

Varje nämnd har egna avsnitt med de speciella kriterier som gäller för bidrag till föreningar inom dess egen verksamhet.

En omfattande utredning skulle behöva göras om bidragsformerna ska harmoniseras utöver de allmänna villkoren och generella reglerna för föreningsbidrag. Det skulle innebära att benämningen och innehållet för villkoren för bidragen måste göras om, men att det i reglementet ändå måste framgå vilka föreningar som kan söka bidraget. Eftersom bidragsreglementena i stora delar vänder sig till helt olika typer av föreningar, ses ingen effektiviseringsvinst i detta.

Mall för bidragsreglementen

En mall för styrdokumentet bidragsreglemente bör tas fram. Namn på bidragsreglementena bör vara likartat; exempelvis Bidragsreglemente för (nämndens verksamhet). I mallen ska de grundläggande villkor som gäller för bidragsreglementena vara givna. Dessa kan harmoniseras. I mallen ska finnas utrymme för de speciella föreningsbidrag som gäller för de olika nämnderna. Befintliga bidragsreglementen bör kunna revideras och läggas in i en gemensam mall enligt detta förslag.

Det bör även regleras om det är kommunfullmäktige som ska besluta om bidragsreglementena eller om nämnd själv ska besluta om bidragsreglementena.

Slutsatser

Respektive bidragsreglemente är anpassat till nämndens verksamhetsområde. Grundläggande avsnitt i bidragsreglementena kan harmoniseras. Namn på bidragsreglementet bör vara likartat. Det bör regleras om fullmäktige eller nämnd ska fatta beslut om bidragsreglementen. Ingen harmonisering av bidragsreglementen i sin helhet föreslås.

Förslag till åtgärd

En gemensam mall för bidragsreglementen tas fram. Ansvarig för åtgärden är kommunstyrelsen.

5. Hur kan taxorna harmoniseras?

Taxor är beslutade i respektive nämnd avseende idrotts- och fritidsnämnden, grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Taxorna i kulturhusets lokaler baseras på riktlinjer för användning av kulturhuset, fastställda i kommunfullmäktige 2010-09-13. Beslut om taxor för äldrenämnden finns ej.

Idrotts- och fritidsnämnden har 2019-10-23, § 102 Taxor och avgifter 2020, justerat taxorna.

De taxor och avgifter som införs 2020 ligger i paritet med nivåerna i Haninges grannkommuner. Förvaltningen kommer att se över taxorna årligen.

Från den 1 januari 2020 delas föreningstaxa 1 upp i två delar (taxa 1a och taxa 1b). Taxa 1a kommer att gälla under fastställd huvudsäsong och övrig tid gäller taxa 1b för barn- och ungdomsverksamhet. Under perioden 1 januari 2020 till 30 juni 2020 kommer taxa 1a vara noll kronor. Föreningstaxa 2 revideras och ligger i samma nivå som Haninges grannkommuner.

Från den 1 juli 2020 kommer alla nya taxor ha trätt i kraft fullt ut. Föreningar som verkar i idrotts- och fritidsnämndens lokaler kommer då att betala hyra året runt, dock kommer taxa 1a vara mer subventionerad än övriga taxekategorier. För att kompensera för de ökade utgifterna kommer kultur- och fritidsförvaltningen i dialog med föreningslivet att utreda på vilket sätt kommunen kan återföra medel till föreningarna. Syftet är att möjliggöra för fler barn och unga att få ta del av stödet.

Kultur- och demokratinämndens taxor i kulturhusets lokaler baseras på riktlinjer för användning av kulturhuset, fastställda i kommunfullmäktige 2010-09-13. I riktlinjerna finns ingen taxetabell, dock framgår syftet med uthyrning av lokaler i kulturhuset.

Taxorna för Grund- och förskolenämnden har fastställts under 2010 och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2014. De har inte räknats upp sedan dess.

Det finns inga fastställda taxor för äldrenämnden.

Enhetliga taxor för likartade lokaler eller anläggningar

Taxorna har olika beräkningsgrunder. Att harmonisera taxorna skulle kunna göras för lokaler som hyrs för användning för liknande aktiviteter. Taxorna för en lokal i skolan skulle kunna beräknas på likartat sätt som taxan för att hyra en träffpunkt eller en lokal i kulturhuset. Det finns en yta och för det finns en hyra. Lokalernas innehåll kan givetvis variera och påverka kostnaden, exempelvis AV-material.

Detta kan inte jämföras med ytor för anläggningar för idrott, eftersom beräkningsgrunderna skulle vara allt för olika. När det avser idrottsanläggningar finns det omfattande och föränderliga kapital- och driftkostnader. Investeringskostnaden för konstgräsplaner har en årlig kostnad i form av avskrivning och ränta (kapitalkostnader) per plan. Kringkostnaderna för driften är svårare att beräkna. Konstgräsplanerna har belysning och kanske uppvärmningskostnader. Det finns omklädningsrum, personalkostnader för underhåll av ytan, granulatpåfyllning, måla i linjer mm. Konstgräsplanerna har kort livslängd och nya investeringar behöver göras regelbundet. På samma sätt är även ishallarna kostsamma. Det finns kapitalkostnader och driftkostnader i form av energikostnader för nedfrysning, även uppvärmning av luft i vissa ishallar, personalkostnader för spolning och underhåll, belysning, omklädningsrum mm.

Det pågår investeringsprojekt i ishallarna och kapitalkostnaderna kommer att öka 2020 jämfört med föregående år.

Likartade hyresobjekt bör ha samma taxa. Taxorna inom respektive nämnd riktar sig i första hand till verksamhetens kunder. Vill medborgaren spela fotboll är det taxorna för fotbollsplanerna som är av intresse. Det ska inte vara dyrare att spela på en plan i kommunen än på en annan liknande plan. Samma princip gäller andra idrottsanläggningar. Taxorna för idrotts- och fritidsnämndens anläggningar är harmoniserade och har även gått ett steg längre genom att från 2020 ha harmoniserat sina taxor med grannkommunernas.

Det finns en problematik avseende taxorna, då de är förmånligast för verksamhetens egna kunder inom respektive verksamhetsområde. Ingen samverkan har skett mellan verksamheternas prissättning, endast inom respektive verksamhet. Ur kundens perspektiv är detta inte tillfredsställande. Vill kunden ha ett möte, exempelvis en förening som ska ha årsmöte, består efterfrågan av en lokal som rymmer ett visst antal människor. Kommunens lokaler i fritidsgårdar, skolor, kulturhuset och äldreboenden (träffpunkter), som går att hyra för detta ändamål har olika taxor och är även olika beroende av vilken typ av förening det avser.

En sammanställning av samtliga taxetabeller finns i bilaga 1.

Harmonisering av taxor för korttidsuthyrning av lokaler i fritidsgårdar, skolor och gymnasieskolor, kulturhuset och äldreboenden föreslås.

Slutsatser

Likartade lokaler för korttidsuthyrning bör ha samma taxa.

Förslag till åtgärd

Harmonisering av taxorna för korttidsuthyrning av lokaler i fritidsgårdar, skolor och gymnasieskolor, kulturhuset och äldreboenden föreslås. Ansvarig för åtgärden är kommunstyrelsen i samverkan med berörda nämnder.

6. Hur kan större transparens i bidragsgivningen uppnås?

Nämnd ansvarar för budget och är ytterst ansvarig för utbetalning av föreningsbidrag. Beslut om utbetalning kan i vissa fall vara delegerat. Detta framgår av nämndens delegationsordning. Nämndens beslut och delegationsbeslut är allmän handling.

Bidragsgivningen regleras av bidragsreglementena. I nämndernas olika bidragsreglementen finns bidrag som baseras på antal deltagare och tillfälle, tillhörighet till en organisation eller till studieförbunden som följer Folkbildningsrådets *Statsbidrag till studieförbund*. De olika bidragen och de villkor som ska uppfyllas för att erhålla dem beskrivs i bidragsreglementena. Utrymme för godtyckliga utbetalningar till ideella föreningar finns inte i bidragsreglementena. Publicering av nämndens beslut finns på kommunens hemsida.

Bidrag som utbetalats till ideell förening, hanteras av föreningen. Föreningsverksamhet lyder inte under offentlighetsprincipen, eftersom en ideell förening är en privaträttslig organisation. I en ideell förening är det dess styrelse som bestämmer hur öppen en förening ska vara. Föreningens ekonomi och vilka bidrag föreningen erhållit är alltså inte allmänna handlingar. När årsredovisning och verksamhetsberättelse för föreningen enligt allmänna villkor för föreningsbidrag, inkommit till kommunen inför nästa bidragsansökan, blir föreningens indirekta hantering av föreningsbidraget (enligt årsredovisning och verksamhetsberättelse) allmän handling.

Ideella föreningar kan erhålla bidrag från andra myndigheter, stat och region, beroende på verksamhet. Kommunen har inget inflytande över eller bokföring av vilka bidrag som kommunens föreningar erhåller av annan än kommunen.

Några föreningar har hyreskontrakt med kommunen sedan flera år tillbaka och betalar ingen hyra. Detta är ett indirekt bidrag till föreningen, eftersom

föreningens kostnad minskar, motsvarande vad lokalen skulle kosta att hyra. Detta berör två föreningar på Rudan (Jordbänningarna IF och kulturföreningen Ormen), två ridklubbar (Ridklubben Mullen och Tungelsta ridklubb) samt Haninge hembygdsförening. Dessa hyresavtal är tecknade sedan flera år tillbaka utifrån dåvarande prioriteringar och kan inte hittas i årliga nämndbeslut (se vidare om lokalkostnader i fråga 7 och 8). Avtalen är dock allmän handling. Föreningar som haft nollhyra i Jordbro kultur och föreningshus under några år, måste stå för sina hyreskostnader i sina nya lokaler, i och med att huset ska rivras. Då det varit mycket svårt för ett par föreningar att ställa om sin ekonomi för att vara helt självfinansierade, har en överenskommelse gjorts med kommunen om en viss kompensation under en övergångsperiod.

Det är tekniskt möjligt att på särskild plats på exempelvis Haninges hemsida, publicera vilka föreningar som fått hur mycket från kommunen i föreningsbidrag och vilken typ av bidrag, utöver den publicering av protokoll som görs av nämndens fattade beslut. Det skulle dock innebära krav på resurser i form av ytterligare administration, eftersom bidrag utbetalas av flera nämnder med olika tidsintervall under året. Det finns även risk för att krav skulle ställas på att andra återkommande beslut ska publiceras på särskilda sätt, dvs utöver ordinarie publicering av nämnds, kommunstyrelse och fullmäktiges fattade beslut.

Slutsats

Publicering av nämnd- eller delegationsbeslut, samt avtal om hyra av lokal är allmän handling. Nämndbeslut publiceras på kommunens hemsida. Föreningarnas ekonomi är inte allmän handling.

Förslag till åtgärd

Bidragsgivningen är transparent. Ingen åtgärd föreslås.

7. Hur kan hyressättningen harmoniseras och tydliggöras?

Frågan avser uthyrning av lokaler till förening genom hyresavtal på längre sikt.

I kommunen är det kommunstyrelseförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen som hanterar uthyrning av lokaler till föreningar. Dessa lokaler upplåts på längre tid och hyresvillkoren regleras genom avtal. Det har inget samband med uthyrning av lokaler för korttidsanvändning, där avgiften regleras genom taxor.

Kommunstyrelseförvaltningens lokaluthyrning till föreningar

I kommunstyrelsen administrerar lokalförstöjningsenheten uthyrning av kommunala lokaler eller markområden där hyresavtal sedan tidigare upprättats med föreningarna av Tornberget eller kommunstyrelseförvaltningens markreserv. Föreningarna betalar därför lokalhyror som baseras på befintliga avtal som beräknats fram på olika sätt av olika verksamheter. 2019 fanns 29 sådana hyresavtal.

Tabell 7.1 Lokaler som administreras av kommunstyrelseförvaltningen

Förening	Lokal	Hyresavgift 2019
Kulturföreningen ROJ	Folkparken 21	278 000
Kulturföreningen Levande zon	Folkparken 17	90 203
Dalarö kultur och föreningscenter	Odinsvägen 6 A	75 000
Kulturföreningen Musikcentralen	Södertäljevägen 8	28 350
FC Brandbergen	Norra Kronans g 429	26 523
SPF Runstenen	Stationsvägen 12-16	114 450
Utö sportklubb	Edesnäs	8 100
Muskö hembygdsgrädsf	Muskö	1 320
Vendelsö bygdegårdsf	Vendelsö gård 40	121 039
PRO Västerhaninge	Stationsvägen 12-16	127 920
Dalarö hembygdsför	Tullbacken	867
VH hemslöjdsförening	Kyrkvägen 1	112 200
Lions club VH	Kyrkvägen 5	35 000
Östnora stugägarfören	Östnora	162 750
Haninge motorklubb	Åvavägen	67 080

Hantverksför Handlaget	Allevägen 6	45 603
Haninge bangolfklubb	Brandbergen	14 350
Haninge pastorat inkl Ö-haninge fsmf	Söderbymalm 3:502	21 800
Heliga treenighetens församling	Söderbymalm 3:297	11 444
Ljungbygårds trädgårdsf	Svartbäcken	17 350
Mynäsudds tomtägarf	Edesnäs	1 135
Ornöfärjans samfäll för	Odinsvägen	21 600
Haninge brukshundskl	Dåntorp	5 250
Jordbro multikulturella trädgårdsförening	Jordbro	24 628
Trädgårdsför N Söderby	Söderbyleden	11 388
Sågens motorförening	Albydalsvägen	38 363
Parkeringsfören Utö	Årsta havsbad	16 049
Riddartorps koloniträdgårdsförening	Dåntorpsvägen	231 000
Parkeringsföreningen Utö/Vänsviken	Edesnäs	5 250

Kultur- och fritidsförvaltningens lokaluthyrning till föreningar

Kultur- och fritidsförvaltningen administrerar 2019 uthyrning av runt 20 lokaler eller del av lokal till föreningar/studieförbund/andra organisationer. Kultur- och fritidsförvaltningen är huvudman för dessa fastigheter. Av dessa har ett antal föreningar under några år uppehållit sin verksamhet i före detta Jordbromalmskolans lokaler i Jordbro med nollhyra. Detta villkor har varit utifrån att huset planeras att rivas under lång tid och verksamheten endast skulle vara tillfällig i huset. Under tiden valde man att erbjuda hyresfria avtal för att fylla huset med aktörer. I alla avtal har det framgått tydligt att det endast gäller i detta hus på grund av omständigheterna och att kommunen inte kommer att tillhandahålla lokaler när huset rivs. Evakueringen har genomförts under 2020.

Jordbänningarna IF och kulturföreningen Ormen har sedan lång tid avtal för lokaler i Rudanområdet och betalar ingen hyra. Ytterligare två föreningar har tillgång till lokaler i Rudan och betalar ingen hyra. Av övriga föreningar betalar Ridklubben Mulen, Tungelsta ridklubb och Haninge hembygdsförening ingen hyra. Av de föreningar som betalar hyra är det fyra föreningar som har avtal om lokaler i Torvalla idrottsanläggning och två föreningar som har avtal om hyra i Dalarö kommunalhus respektive Björkholmen.

Föreningar som inte betalar hyra får ett indirekt lokalbidrag genom minskade kostnader för sin förening. Bidragsreglementet reglerar inte denna form av bidrag.

Tabell 7.2 Lokaler som administreras av kultur- och fritidsförvaltningen

Förening	Lokal	Hyresavgift 2019
Kulturföreningen Ormen	Rudan, ladan	0
Jordbänningarna IF	Rudan, stallet	0
Föreningen fiskelyckan	Rudan, vita villan	0
Frisbeeklubben	Rudan, vita villan	0
Jordbro världsorkester	Jordbro kultur och föreningshus	0
Jordbro United	Jordbro kultur och föreningshus	0
Vägen ut	Jordbro kultur och föreningshus	0
Studieförbundet Vuxensk	Jordbro kultur och föreningshus	129 036
IOGT-NTO	Jordbro kultur och föreningshus	0
ABF Södertörn	Jordbro kultur och föreningshus	47 694

Blå vägen	Jordbro kultur och föreningshus	19 874
Möjligheternas väg	Jordbro kultur och föreningshus	12 500
IFK Haninge	Torvalla IP	22 000
Österhaninge IF	Torvalla IP	11 000
Björkholmens husvagnsför	Björkholmen	94 758
Dalarö sjöscoutkår	Dalarö kommunalhus	20 000
Haninge Anchors Hockey C	Torvalla sim- och sporthall	5 000
Södertörns simsällskap	Torvalla sim- och sporthall	11 000
Haninge hembygds-gille	Tingshuset Västerhaninge	0
Ridklubben mulen	Skutan	0
Tungelsta ridklubb	Tungelsta ridskola	0

Ekonomiska villkor

Föreningarnas ekonomiska villkor med avseende på lokalhyra är inte lika. Det finns inga gemensamma beräkningar för prissättningen av lokalerna.

Fastigheterna "ägs" och förvaltas av olika verksamheter i kommunkoncernen (kultur- och fritidsförvaltningen, mark- och exploateringsenheten i kommunstyrelseförvaltningen samt Tornberget). En gemensam förvaltning skulle kunna underlätta en prissättning med hyror som uppfattas som rättvisa för föreningarna.

Några föreningar har hyreskontrakt med kommunen men betalar ingen hyra. Sådana lösningar är indirekta bidrag till föreningarna, eftersom föreningens kostnad minskar motsvarande vad lokalen skulle kosta att hyra. I några fall finns krav på motprestation i hyresavtalen.

Faktorerna som påverkar lokalhyrorna är många. En utredning om harmonisering av hyrorna kräver ett omfattande arbete. Kommunen måste noggrant sätta sig in i

vilka kriterier som gäller för uthyrning till föreningar. Bland annat bör prisnivån vara marknadsmässigt jämförbar. Föreningarna som anordnar större tävlingar kan ha omfattande inkomster till sin verksamhet, vilket kan jämföras med företag enligt Konkurrensverket.

Konkurrensverket har sammanställt regler som även omfattar uthyrning i informationsmaterialet *Konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet - Så fungerar reglerna i konkurrenslagen*. Reglerna innebär att staten, kommuner och regioner kan förbjudas att sälja varor eller tjänster på ett sätt som begränsar konkurrensen. En EU-dom 2006 slår fast att det inte finns något generellt konkurrensrättsligt undantag för idrott som utgör ekonomisk verksamhet. Konkurrensrätten ska tillämpas på idrottslig verksamhet. Ett beslut i Marknadsdomstolens 2012 innebär att ideella föreningar kan jämföras med företag och medlemmarna med deras kunder. Att föreningarnas verksamhet är ideell saknar betydelse för företagskriteriet.⁴

Kommunen har ett antal kulturhistoriska fastigheter. En särskild utredning finns om dessa. Ett par av dessa fastigheter berörs indirekt i denna utredning eftersom de hyrs av föreningar.

Slutsatser

Enligt konkurrensverket bör prisnivån på uthyrning av lokaler vara marknadsmässig.

För att harmonisera hyressättningen för lokaler som kommunen hyr ut till föreningar krävs en noggrann utredning. Frågan om förvaltning och huvudmannaskap för lokalerna är en kärnfråga i detta.

Förslag till åtgärd

Gemensamt huvudmannaskap för uthyrning av lokaler till föreningar föreslås. Ansvarig för åtgärden är kommunstyrelsen

⁴ Konkurrensrätt och idrott, Per Karlsson, Konkurrensverket

8. Hur kan lokalbidrag regleras i bidragsreglementena?

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor tar årligen fram en rapport om de ideella föreningarnas villkor. I 2018 års rapport fanns frågan ”Hur viktiga är följande inkomstkällor för er verksamhet”. 38 procent anger att bidrag för lokal eller anläggning är mycket eller ganska viktigt.

Den viktigaste inkomstkällan är medlemsavgifter, där 72 procent anger att det är mycket eller ganska viktigt för organisationen. Även bidrag för organisationens ordinarie verksamhet från kommun, stat, region (t ex organisations, verksamhetsbidrag eller aktivitetsstöd) är en viktig inkomstkälla och 67 procent anger att det är mycket eller ganska viktigt för organisationen⁵. Lokalbidrag är alltså inte det som efterfrågas mest av föreningarna.

Lokaler och föreningarnas ekonomiska villkor

Vissa föreningar behöver särskilda lokaler för sin föreningsverksamhet, exempelvis teaterföreningar. Andra behöver endast enklare kontorslokaler. Frågan om föreningarnas ekonomiska villkor är komplex. Lokalkostnaderna är en av faktorerna, en annan är de bidrag föreningen erhåller från kommunen eller andra myndigheter. Alla föreningar har inte lokalkostnader. Alla föreningar erhåller inte bidrag.

Ideella föreningar kan erhålla bidrag från andra myndigheter, stat och region, beroende på verksamhet. Kommunen har inget inflytande över eller bokföring av vilka bidrag som kommunens föreningar erhåller av annan än kommunen.

Lokalbidrag finns inte reglerat som bidragsform i något av nämndernas bidragsreglementen. Det kan finnas flera orsaker till det. En orsak är att om totalbudgeten för föreningsbidrag ska vara oförändrad, behöver de föreningsbidrag som utbetalas enligt nuvarande reglementen minskas i

⁵ Rapport ideella föreningarnas villkor 2018, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

motsvarande grad som budgeteringen för lokalbidrag görs. Alternativet är att bidragsbudgeten utökas med budget för lokalbidrag. Hur mycket det skulle handla om är dock svårt att beräkna eftersom kommunen inte har insyn eller inflytande över privata hyresgivare.

I kommunens aktuella föreningsregister finns 253 föreningar registrerade (2019). Ett femtiotal av dessa hyr lokaler/arrenderar mark av kommunen. I bilaga 1 *Kartläggning av lokaler, bidrag och taxor*, finns en sammanställning över vilka föreningar som hyr lokaler av kommunen och vilka bidrag de föreningarna erhållit under samma år. En sammanställning av alla utbetalda föreningsbidrag från alla nämnderna finns i bilagan. Många föreningar erhåller inte föreningsbidrag och redovisar därför inte sina ekonomiska villkor i samband med ansökningar om bidrag. Det är med säkerhet flera föreningar som hyr lokal för sin verksamhet, men utanför kommunens fastighetsbestånd. Kommunen har ingen sammanställning över hyresnivåer eller hyresavtal för dessa. Det finns därför stora svårigheter i att uppskatta kostnaderna och budgetera för lokalbidrag.

Det som kommunen kan påverka är hyresnivåerna för de föreningar som hyr i kommunens regi, vilket kan ses som ett indirekt lokalbidrag om hyran är obefintlig eller låg. Under 2019 har äldrenämnden betalat hyresbidrag till en förening och kultur- och demokratinämnden har gett kompensation för ökade hyreskostnader för tre kulturföreningar.

Med avseende på svårigheterna att beräkna kostnaderna för och de potentiellt stora kostnader det kan innebära samt risken för ökade kostnader för föreningarna som kan bli beroende av lokalbidrag för sina lokalkostnader, bör det fortsatt vara föreningarnas eget ansvar att hyra lokal som är anpassad till den egna organisationens villkor och medlemsavgifter, övriga bidrag och intäkter, utan särskilt bidrag för lokalkostnader.

Slutsatser

Föreningar kan erhålla bidrag från andra än kommunen. Om lokalbidrag skulle införas behöver övriga bidrag minskas i motsvarande grad eller bidragsbudgeten utökas. Det är mycket svårt att beräkna kostnader för föreningars lokalkostnader utanför kommunens regi.

Med avseende på detta bör speciella lokalbidrag inte införas.

Förslag till åtgärd

Lokalbidrag införs inte som bidragsform.

9. Hur kan föreningsbidrag och kopplingen/angränsningen till samarbetsavtal hanteras på bästa sätt?

Samarbetsavtal hanteras i kultur- och fritidsförvaltningens bidragsreglemente där det benämns partnerskapsavtal. Syftet med partnerskapsavtal är att ge ett långsiktigt ekonomiskt stöd till föreningar som utför och/eller driver verksamheter och/eller anläggningar som berikar Haninge kommun.

Ersättningen används som ekonomiskt stöd för verksamheter som för Haninge kommun är särskilt viktiga. Verksamheterna kan vara i form av driftsbidrag för kostnader för extern anläggning eller som bidrag för verksamhet mot speciella målgrupper, till exempel barn, unga och personer med funktionsnedsättning eller för verksamhet i speciella geografiska områden. Bidraget definieras i form av avtal som tas fram i dialog. Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning fastställer vilka delegater som har beslutanderätt att ingå avtal å nämndens vägnar. I avtalet definieras båda avtalsparters rättigheter och skyldigheter. Avtalat bidrag ska årligen följas upp och föreningen ska redovisa hur pengarna använts för att uppfylla avtalets syfte.

De föreningar som kultur- och fritidsförvaltningen har partnerskapsavtal med 2020 är boxningsklubben i Brandbergen, Dalarö sportklubb, Tungelsta Ridklubb, Muskö idrottsförening, Ridklubben Mullen, Folk och trädgård i Tungelsta,

Västerhaninge bygdegård och Vendelsö bygdegårdsförening. IOP (Idéburet offentligt partnerskap) är utbetalt till Studieförbundet Vuxenskolan och ABF Södertörn.

Problematik

Det finns en problematik i begreppet samarbetsavtal som avser gränssättningen mot lagen om offentlig upphandling (LOU).

Kan samarbetsavtal ingås med föreningar/idéburen sektor utan upphandling och när räknas ett bolag som ett offentligt styrt organ och omfattas av LOU? Vad avser idéburet offentligt partnerskap (IOP), är rättsläget inte helt klarlagt.

Konkurrensverket stödjer inte att partnerskapsavtal/IOP skulle kunna användas som bidrag till en förening och nyligen om att ansöka om upphandlingsskadeavgift i domstol då en kommun ingått ett IOP utan konkurrensutsättning. Konkurrensverket menade att det rört sig om en otillåten direktupphandling. Konkurrensverkets beslut i sin helhet finns på Konkurrensverkets webbplats (Dnr 337/2017).⁶

I omvärldsbevakning avseende bidragsreglementen och partnerskapsavtal återfinns partnerskapsavtal som bidragsform endast i reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar i Haninge kommun. Några kommuner har partnerskapsavtal, men på en annan nivå i den kommunala organisationen. Några exempel är Grannstöd (Huddinge), Internationellt samarbete (Lidköping, Skellefteå och Säffle), Paraplyorganisation för idrottsföreningar och ideella föreningars paraplyorganisation med socialt arbete (Lund).

Haninge kommun hade under 2019 partnerskapsavtal med sju föreningar, värde 1 082 mnkr samt med två studieförbund avseende idéburet offentligt

⁶ Upphandlingsmyndighetens frågeportal 2017, uppdaterat 25 mars 2019

partnerskap, värde 1 940 mnkr. Dessa medel skulle kunna utbetalas under andra former.

Kommunen har via idrotts- och fritidsnämnden även driftavtal med flera föreningar.

Avtal med föreningar som innebär utbetalning av bidrag mot en motprestation, behöver förtydligas och regleras. Det bör inte göras i bidragsreglementet, eftersom detta är bidrag som baseras på avtal mellan kommunen och en förening.

Bidragsreglementet bör renodlas till att innehålla endast rena bidrag för föreningar. Partnerskapsavtal bör lyftas ut bidragsreglementet och hanteras på annat sätt. I samband med detta bör även bidragsformerna driftsavtal och IOP som idag inte finns i bidragsreglementet, ses över.

Slutsatser

Partnerskapsavtal, driftsavtal eller medel för IOP bör inte hanteras som bidrag. Bidragsreglementen bör renodlas till endast bidrag för föreningar.

Förslag till åtgärd

Partnerskapsavtal lyfts ur kultur- och fritidsförvaltningens bidragsreglemente. Ansvarig för åtgärden är idrott- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämnden.

10. Är kommunens organisering optimal gällande hantering av föreningsbidrag och bidragsansökningar?

Hantering av föreningsbidrag sker i respektive nämnd med föreningar som har anknytning till nämndens verksamheter. Ansökan om bidrag görs enligt nämndernas bidragsreglementen.

Mängden ansökningar om föreningsbidrag varierar avsevärt mellan nämnderna.

Under 2019 hanterade äldreförvaltningen föreningsbidrag till 9 föreningar vid två tillfällen, totalt betalades 1 217 281 kr ut. Socialförvaltningen hanterade föreningsbidrag till 16 föreningar/förbund under ett tillfälle, totalt 1 488 286 kr. Kultur- och fritidsförvaltningen hanterade över 200 föreningsbidrag under alla månader under året, totalt 10 120 603 kr.

I bilaga 1 finns utbetalda bidrag i de fyra nämnderna.

Föreningsbyrån

Kultur- och fritidsförvaltningen hanterar den stora mängden föreningsbidrag i kommunen och har byggt upp en särskild organisation för bland annat detta. Föreningsbyrån är kultur- och fritidsförvaltningens organisation för hantering av föreningar och lokaluthyrning. Syftet med föreningsbyrån är att föreningarna ska ha en väg in i kommunen. Föreningsbyråns verksamhet hanterar dagligen lokalbokning, plan- och hallfördelning, delar ut nycklar och passerkort men hjälper också föreningarna att utveckla sina verksamheter och underlätta samarbete mellan föreningarna. Föreningsbyrån registrerar samtliga nya föreningar i kommunen (även de som inte tillhör kultur- och fritidsförvaltningens verksamhetsområde) och lägger in dem i föreningsregistret. Kontakten med föreningarna är en självklar del i det dagliga arbetet.

För hantering av bidragsansökningar ingår att kontrollera att föreningarna följer de regler som finns i bidragsreglementena.

Bidragsansökning i idrott- och fritidsnämnd och kultur- och demokratinämnd

Bidraget lokalt aktivitetsbidrag ges med en viss summa per sammankomst och en viss summa per deltagare för sammankomster och deltagartillfällen som sker i föreningens regi. Bidragsbelopp per sammankomst och per deltagare beslutas årligen av kultur- och fritidsnämnden. Stödet betalas ut två gånger per år. Övriga ansökningar inkommer med olika intervall. Kulturbidrag kan sökas vid tre tillfällen per år, ansökan om arrangemangs-bidrag och tillgänglighetsbidrag kan göras löpande under året, studiebidrag och förstärkt ridbidrag får göras en gång per år. Flera andra bidragsformer finns.

Alla bidragsansökningar (utom bidragsansökan för drömcash som görs via annan e-tjänst) görs i det systemstöd för bidragshantering som finns. I systemet finns inbyggd varning om bidrag söks flera gånger för samma bidrag. Bidragen registreras av administratör och skrivs ut i pappersformat. Verksamhetschef bereder ärendet. Kunskapsinhämtning görs genom kommunikation med föreningar. Förslag till bidragsutbetalningarna skrivs fram och överlämnas till berörd mottagare (enhetschef, AU eller nämnd) enligt de beloppsgränser som är fastställda i delegationsordningen.

Efter tre månader ska föreningarna återrapportera genom redovisning. Stickprover tas i återrapporteringarna, detta hanteras av föreningsbyrån.

Bidragsansökningar i andra nämnder

Ansökningarna för föreningsbidrag i socialnämnden ska vara inskickade senast den sista september. Alla ansökningar granskas av samordnare drogprevention (även handikapp- föreningarnas ansökningar) och med de föreningar som har samverkansavtal förs föreningsdialog. Samverkan i vissa fall samt löpande kontakt i verksamheten inom ramen för det förebyggande arbetet. Totalt med ansökningar och fördelning, föreningsdialog, avstämning ledningsgrupp, frågor från föreningar och politiker är tidsåtgången uppskattad till 5-6 dagar. Nämndsekreteraren registrerar och lägger in ärendena i ärendehanteringssystemet inför nämnd. Äldrenämnden hanterar sina bidragsansökningar på liknande sätt.

I detta arbete krävs kunskaper om respektive bidragsreglemente och framförallt kännedom om de olika föreningarnas verksamheter. Kontakter behöver upparbetas med föreningarna. En optimal hantering förutsätter att alla föreningar får bästa möjliga hantering av kommunen.

Administrationen av föreningsbidrag och bidragsansökningar kan eventuellt effektiviseras och kontroll och mottagande av ansökningarna kan göras av annan part. Men det är tveksamt om det egentligen blir någon effektivisering på detta

sätt. För några år sedan hanterades samtliga bidragsansökningar av föreningsbyrån (då med annat namn) men hanteringen återtogs av socialnämnden och äldrenämnden, som nu har egna utarbetade rutiner för detta. Om föreningsbyrån åter skulle hantera ansökningarna för alla nämnder skulle eventuellt mer resurser behöva tillföras för att klara det utökade arbetsområdet, kontakt med fler föreningar, fler kontroller etc. Om arbetsinsatsen för att föreningsbyrån skulle hantera alla ansökningar skulle vara berättigad och mer effektiv är tveksamt. Det finns möjlighet till effektivisering av administrationen av ansökningarna till socialnämnden och äldrenämnden i den nya organisationen med gemensam social- och äldreförvaltning.

Slutsatser

Mängden ansökningar om föreningsbidrag varierar avsevärt mellan nämnderna. Kultur- och fritidsförvaltningen hanterar den stora mängden och har en organisation som hanterar detta. Äldrenämnden och socialnämnden har egna rutiner för sina föreningar.

Förslag till åtgärd

Kommunens organisation för bidragsansökningar och föreningsbidrag ses som optimal. Inga effektiviseringsvinster ses av en förändring. Ingen åtgärd föreslås.

Källor:

Styrverktyg för effektivt lokalutnyttjande, SKL 1995

Strategier för ökad lokaleffektivitet, SKL, 2016

Revisionsrapport 2019, Granskning av den strategiska lokalförsörjningen

Kommunjurist

Föreningsbyrån, kultur- och fritidsförvaltningen

Lokalförsörjningsenheten, kommunstyrelseförvaltningen

Handläggare och chefer kultur- och utbildningsförvaltningen

Controllers, kommunstyrelseförvaltningen

Handläggare från utbildningsförvaltningen, social- och äldreförvaltningen
Rapport ideella föreningarnas villkor 2018, Myndigheten för ungdoms- och
civilsamhällesfrågor

Konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet, Konkurrensverket 2019

Konkurrensrätt och idrott, Per Karlsson, Konkurrensverket, 2013

Upphandlingsmyndighetens frågeportal, uppdaterat 25 mars 2019

Kapacitetsutredning steg 2, kultur- och fritidsförvaltningen, 2019-08-28

Bilaga 1. Kartläggning lokaler, bidrag och taxor

Bakgrund

Som underlag till uppdragsdirektiv avseende hyressättning, nyttjande av kommunens lokaler för föreningar samt större idrotts- och kulturarrangemang och enhetliga bidragsreglemente, har en kartläggning av föreningarnas villkor gjorts avseende lokalkostnader för lokaler som hyrs ut av kommunen samt föreningsbidrag. Kommunen har ingen samlad statistik över de hyror som övriga föreningar eventuellt betalar för lokaler. Föreningarnas möjligheter till bidrag från kommunen regleras i bidragsreglementen.

Sammanfattning

Bidrag till föreningarna betalas ut i flera nämnder. Detta regleras i bidragsreglementen som finns i idrotts- och fritidsnämnden, kultur- och demokratinämnden, äldrenämnden samt socialnämnden. I nämndernas bidragsreglementen finns grundläggande krav för utbetalning av bidrag och vilka typer av bidrag som finns. Nämnderna beslutar enligt delegationsordningen om bidragens storlek.

Ideella föreningar kan erhålla bidrag från andra nämnder, stat och landstinget, beroende på typ av verksamhet. Kommunen har ingen statistik över vilka bidrag som föreningar erhållit av annan än kommunen.

Taxor och avgifter för korttidshyra av lokaler regleras enligt taxor, där nämnd har sin egen tariff. Taxor och avgifter finns reglerat i de nämnder som har lokaler som kan hyras ut till föreningar. Detta avser idrotts- och fritidsnämnden, kultur- och demokratinämnden, grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Äldrenämnden har lokaler för uthyrning men har ingen taxetabell för detta.

Några föreningar hyr lokal för verksamhet eller administration. Två förvaltningar, kommunstyrelseförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, hyr ut kommunala lokaler genom hyresavtal till några av kommunens föreningar. Kommunen har ingen statistik över vilka föreningar som hyr lokal av externa leverantörer och deras hyreskostnader.

Föreningarnas totala villkor är avhängig alla ovanstående aspekter. Med anledning av det, har både taxor och avgifter och kommunens lokaluthyrning till föreningarna kartlagts. För de föreningar som hyr lokal av kommunen redovisas även hur stort föreningsbidrag som erhållits föregående kalenderår.

Bidragsreglementen

Bidrag till föreningarna betalas ut i flera nämnder. Detta regleras i de bidragsreglementen som finns i idrotts- och fritidsnämnden, kultur- och

demokratinämnden, äldrenämnden samt socialnämnden. I nämndernas bidragsreglementen finns grundläggande krav för utbetalning av bidrag och vilka typer av bidrag som finns. Nämnderna beslutar enligt delegationsordningen om bidragens storlek.

Idrotts- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämndens reglemente

Reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar i Haninge kommun bereddes och antogs av kultur- och fritidsnämnden. Det beslutades av kommunfullmäktige 2017-10-09 och trädde i kraft 2018-01-01. Det ersätter tidigare bidragsreglemente.

Reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar i Haninge kommun ger föreningsbidrag till ideella föreningar och organisationer inom nämndernas ansvarsområden. Bidragsreglementet beskriver vilka bidrag som finns samt villkoren för att kunna söka och beviljas dessa.

2019 delades kultur- och fritidsnämnden i idrotts- och fritidsnämnden respektive kultur- och demokratinämnden. Antaget reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar täcker in båda nämnders bidragsformer och villkor för att söka och beviljas dessa.

Socialnämndens reglemente

Bidragsreglemente för föreningsbidrag till handikapporganisationer och övriga föreningar beslutades av socialnämnden 2011-05-19 och reviderades 2015-06-16.

Socialnämnden ger bidrag till handikapporganisationer och övriga ideella föreningar vars verksamhet är en komplettering till socialförvaltningens verksamhet. Bidragsreglementet beskriver vilka bidrag som finns samt villkoren för att kunna söka och beviljas dessa.

Äldrenämndens reglemente

Bidragsreglemente för pensionärsverksamhet beslutades i kommunfullmäktige 2019-10-07.

Äldrenämnden ger bidrag till pensionärsförening som tillhör Pensionärernas Riksorganisation, Sveriges Pensionärsförbund eller annan pensionärsorganisation med lokal anknytning. Bidragsberättigade kan också vara andra ideella föreningar som har sin huvudsakliga verksamhet och hemvist i Haninge kommun och som bedriver verksamhet för äldre. Bidragsreglementet beskriver vilka bidrag som finns samt villkoren för att kunna söka och beviljas dessa

Sammanfattning reglementen

Bidragsreglementen finns i de fyra nämnder som delar ut bidrag till föreningar med anknytning till verksamheten. Reglemente för föreningsbidrag för ideella föreningar i Haninge kommun avser både idrotts- och fritidsnämnden och kultur- och demokratinämnden. Samtliga reglementen är samlade på Haninges hemsida under Uppleva & göra – föreningar - föreningsbidrag.

Taxor och avgifter

Reglering av taxor finns i kultur- och demokratinämnden, idrott- och fritidsnämnden, grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Taxor och avgifter avser korttidsbokning av lokaler och anläggningar 2019.

Kultur- och demokratinämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter för hyra av lokaler i Haninge kulturhus

Avser uthyrning av lokaler i kulturhuset, Poseidons torg.

Taxa 1	Haninge kommuns bidragsberättigade föreningars arrangemang riktade till åldersgruppen 0-20 år. Barn- och ungdomsföreningars egna möten och konferenser.
Taxa 2	Haninge kommuns bidragsberättigade föreningars vuxenverksamhet.
Taxa 3	Nämnder, förvaltningar, kommunala bolag, samordningsförbund och företag i Haninge kommun
Taxa 4	Föreningar och organisationer som inte är bidragsberättigade och privatpersoner samt företag utanför Haninge kommun.

Auditoriet, 110 pers, Kulturrum 1, 60 pers, Kulturrum 2, 70 pers				
Timpris	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Måndag - torsdag kl 07 – 22 Fredagar kl 07 – 19	0	325	425	1 100
Måndag - torsdag kl 22 – 07	0	350	475	1 200
Fredag- måndag kl 19 - 07	0	400	525	1 300
Teatern, 140 personer, Kulturrum 1+2, 170 personer				
Timpris	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Måndag - torsdag kl 07 – 22 Fredagar kl 07 – 19	0	650	850	2 200
Måndag - torsdag kl 22 – 07	0	725	950	2 400
Fredag- måndag kl 19 - 07	0	800	1 050	2 650
Stora kulturrummet, 270 personer				
Timpris	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Måndag - torsdag kl 07 – 22 Fredagar kl 07 – 19	0	1 200	1 300	3 200
Måndag - torsdag kl 22 – 07	0	1 100	1 450	3 600
Fredag- måndag kl 19 - 07	0	1 200	1 575	4 000
Konstverkstan, 20 personer				
Timpris	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Måndag - torsdag kl 07 – 22 Fredagar kl 07 – 19	0	125	175	450
Måndag - torsdag kl 22 – 07	0	175	200	550
Fredag- måndag kl 19 - 07	0	200	225	600
K Blå, 30 personer				
Timpris	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Måndag - torsdag kl 07 – 22 Fredagar kl 07 – 19	0	125	175	450
Måndag - torsdag kl 22 – 07	0	175	200	550
Fredag- måndag kl 19 - 07	0	200	225	600

Extra teknikhjälp debiteras med 225 kr/tim. Teknisk utrustning utöver det som är fastmonterat i lokalerna debiteras utifrån separat prislista. Taxorna i kulturhusets lokaler är fastställda i kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott 2015-10-07.

Idrott- och fritidsnämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter för hyra av idrottshallar, fotbollsplaner och andra lokaler mm

Idrotts- och fritidsnämnden beslutade i oktober 2019 att revidera taxor och avgifter från 1 januari 2020. Från den 1 juli 2020 kommer alla nya taxor ha trätt i kraft fullt ut.

Taxorna för föreningar indelas i 5 klasser. Taxa 1 som avser barn- och ungdomsverksamhet för bidragsberättigade föreningar i Haninge kommun delas upp i taxa 1a och 1b. 1a avser taxa under idrotternas huvudsäsong och 1b föreningarnas för- och eftersäsong. Taxa 1a är oförändrad från tidigare taxa 1 medan taxa 1b till taxa 4 har satts till ett snitt av Haninges grannkommuners taxor för jämförbara objekt. Taxa 5, för uthyrning till skolverksamhet för objekt som inte ingår i 60/40-överenskommelsen mellan utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, har satts till självkostnadspris.

Taxeändringarna innebär att föreningslivet får ökade lokalkostnader. För att ge dem möjlighet att hantera detta kommer taxa 1a att vara noll kronor från 1 januari 2020 till och med 30 juni 2020. Föreningslivet kommer från 1 juli 2020 betala hyra året om. Kultur- och fritidsförvaltningen kommer i dialog med föreningslivet under våren utreda på vilket sätt kommunen kan återföra medel till föreningarna. Syftet är att möjliggöra för fler barn och unga att få ta del av stödet.

Huvudsäsonger

Inomhusidrotter, 20 augusti - 31 maj

Utomhusidrotter (bollplaner, friidrottsytor), 1 april - 30 november

Simhallsidrotter, 1 september - 31 maj

Ishallsidrotter, 15 september – 31 mars

Sporthallar huvudsäsong	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Liten gymnastiksal (0-300 kvm)	15		100	180	260	387
Medelstor sporthall (300-600 kvm)	20		145	275	375	387
Specialutrustad lokal (dans, budo, styrke, skyttelokal 10m luftgevär)	20		145	275	375	387
Sporthall (större än 600 kvm)	30		195	375	490	387
Sporthall specialutrustad	40		195	375	490	387

Sporthallar 1 juni-19 aug	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Liten gymnastiksal (0-300 kvm)		55	100	180	260	387
Medelstor sporthall (300-600 kvm)		65	145	275	375	387
Specialutrustad lokal (dans, budo, styrke, skyttelokal 10m luftgevär)		65	145	275	375	387
Sporthall (större än 600 kvm)		80	195	375	490	387
Sporthall specialutrustad		80	195	375	490	387

Simhall huvudsäsong	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Simhallen stora bassängen	60		700	1 250	1 250	60
Simhall per bana	15		150	1 250	1 250	15

Undervisningsbassäng	20		120	240	240	20
----------------------	----	--	-----	-----	-----	----

Simhall 1 juni-31 augusti	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Simhallen stora bassängen		320	700	1 250	1 250	60
Simhall per bana		40	150	1 250	1 250	15
Undervisningsbassäng		20	120	240	240	20

Fotbollsplaner huvudsäsong	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Grusplan 5 och 7 spelarplan	10		20	25	30	15
Fotbollsplan naturgräs 11 spelplan	60		280	720	920	60
Fotbollsplan naturgräs 7 spelplan	30		140	360	460	30
Fotbollsplan naturgräs 5 spelplan	15		70	180	230	15
Konstgräsplan 11 spelarplan	60		280	720	920	60
Konstgräsplan 7 spelarplan	30		140	360	460	30
Konstgräsplan 5 spelarplan	15		70	180	230	15

Fotbollsplaner 1 december - 31 mars (vid snöfritt)	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Konstgräsplan 11 spelarplan		120	280	720	920	60
Konstgräsplan 7 spelarplan		60	140	360	460	30
Konstgräsplan 5 spelarplan		30	70	180	230	15

Fotbollsplaner 1 december - 31 mars (vid snöfritt)	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Konstgräsplan 11 spelarplan		120	280	720	920	60
Konstgräsplan 7 spelarplan		60	140	360	460	30

Konstgräsplan 5 spelarplan		30	70	180	230	15
----------------------------	--	----	----	-----	-----	----

Fotbollsplaner 1 december - 31 mars (uppvärmd eller skottad)	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Uppvärmd eller skottad vinterplan 11 spelarplan		150	620	1 000	1 250	150
Uppvärmd eller skottad vinterplan 7 spelarplan		75	310	500	625	75

Friidrottsanläggning huvudsäsong	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Torvalla IP 400 m löparbana	60		280	720	920	60
Torvalla IP friidrottsfält	60		280	720	920	30
Hanvedens IP 400 m löparbana	60		280	720	920	15

Friidrottsanläggning 1 december – 31 mars	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Torvalla IP 400 m löparbana		120	280	720	920	60
Torvalla IP friidrottsfält		120	280	720	920	30
Hanvedens IP 400 m löparbana		120	280	720	920	15

Ishallar	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Huvudsäsong 15 sep – 31 mar	125		250	860	1 350	125
Försäsong v 33 – 14 sep		840	930	1 130	1 350	840
Eftersäsong 1 apr – 30 apr		840	930	1 130	1 350	840

Fritidsgårdar och möteslokaler	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Fritidsgårdar per dag	400	400	775	1 550	3 000	400

Muskö hembygdsgård möteslokal per dag	400	400	775	1 550	3 000	400
Jordbro parklek per dag	400	400	775	1 550	3 000	400
Sammanträdesrum per timme	50	50	50	100	100	50

Friluftsanslag	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Tält per dag	300	300	600	1 200	1 200	300
Sekreteriatsvagn per dag	300	300	1 550	3 100	3 100	300
Omklädningsrum per tillfälle	15	30	100	200	300	15

Övernattning idrottshall el likn (gäller endast föreningar och organisationer)	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
upp till 20 personer per natt	500	500	500	500	500	500
21-40 personer per natt	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
41-60 personer per natt	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Fler än 61 personer per natt	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000

Rudans friluftsområde	Taxa					
	1a	1b	2	3	4	5
Rudans friluftsomr med inriktning på kommersiell verksamhet	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Rudan området skidspår extra spårpreparering i samband med tävlingar 5 km	650	650	650	650	650	650
Rudan området skidspår extra spårpreparering i samband med tävlingar 10 km	1 150	1 150	1 150	1 150	1 150	1 150

Rudan området skidspår extra spårpreparering i samband med tävlingar 15 km	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750	1 750
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

För övriga tilläggs- och särskilda avgifter för exempelvis utebliven städning, skadegörelse, finns fastställda avgifter.

Taxorna är fastställda i idrotts- och fritidsnämnden 2019-10-23

Äldrenämndens taxor och avgifter

Avser uthyrning av äldreförvaltningens träffpunkter. Ett förslag har funnits till taxetabell för att hyra träffpunkter. Förslaget har inte gått till beslut. Respektive äldreboende hanterar uthyrningen själva.

Grund- och förskolenämndens taxor och avgifter

Avser uthyrning av lokaler i grundskolorna. Grund- och förskolenämnden delar in sin uthyrning av lokaler i tre grupper.

Grupp 1: Klassrum, grupprum, sammanträdesrum och förskoleavdelning

Grupp 2: Slöjdsal, hemkunskap, musiksalsal och bibliotek

Grupp 3: Aula, matsal och datasal

Vid uthyrning av lokalytor som innehåller maskiner med särskilda skyddsbestämmelser ska hyresgäst ha formell utbildning och kompetens för användande av maskinerna.

Taxa 1 Kommunens grundskolor och förskolor.

Taxa 2 Bidragsberättigade organisationer inklusive studieförbund inom Haninge kommun, nämnder, styrelser, förvaltningar samt fackliga organisationer.

Taxa 3 Organisationer och föreningar, enskilda

Taxa 4 Kommersiella företag

Lokalgrupp	Kostnad per tillfälle (max fem timmar) i kronor			
	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Grupp 1	0	312	624	3 121
Grupp 2	0	374	749	3 745
Grupp 3	0	749	1 498	7 491

Särskild bestämmelse: Bidragsberättigade ideella föreningar inom Haninge kommun erlägger 102 kr/dygn för hyra i grupp 1.

Taxorna har fastställts i grund- och förskolenämnden 2014-06-18.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens taxor och avgifter

Avser uthyrning av lokaler i gymnasiets verksamhet. Nämnden har differentierat taxan i fyra nivåer på samma sätt som grund- och förskolenämnden.

Taxa 1 Kommunens skolor

Taxa 2 Ideella föreningar inom Haninge kommun, nämnder, styrelser, förvaltningar samt fackliga organisationer

Taxa 3 Enskilda, organisationer och föreningar som ej kan hänföras till kategori 2

Taxa 4 Kommersiella företag

Fredrika bremer- huset	Antal platser	Taxa 1		Taxa 2		Taxa 3		Taxa 4	
		Halvda g	Heldag	Halvda g	Heldag	Halvda g	Heldag	Halvda g	Heldag
Ladan	55	0	0	816	1 635	1 636	3 275	3 211	6 418

ca 70 kvm									
Stora aulan	450	0	0	8 393	16 787	12 590	25 181	16 458	32 915
Gradängsal	55	0	0	881	1 636	1 636	3 275	3 208	6 418
Mini aula	90	0	0	1 238	2 480	1 858	3 717	4 859	9 719
Klassrum	20	0	0	398	795	795	1 590	1 590	3 117
Inspelningsstudio		0	0	441	915	883	1 762	1 732	3 464
Konferensrum	12	0	0	330	667	993	1 987	1 624	3 247
Torget	100	0	0	1 713	3 425	2 568	5 138	6 717	13 431
Restaurangmatsal	100	0	0	1 106	2 214	1 660	3 320	4 339	8 679
Café	40	0	0	795	1 590	1 192	2 385	1 559	3 118
Riksäpplet		Taxa 1		Taxa 2		Taxa 3		Taxa 4	
Lokal		Halvda g	Heldag	Halvda g	Heldag	Halvda g	Heldag	Halvda g	Heldag
Aula	168	0	0	1 549	3 098	2 325	4 647	4 647	9 295
Konferensrum	12	0	0	324	649	973	1 948	1 624	3 247

Särskild bestämmelse: Bidragsberättigade ideella föreningar inom Haninge kommun erlägger 106 kr/dygn för hyra av klassrum.

Kostnad för vaktmästare/tekniker och eventuellt städ tillkommer i de fall det nyttjas. Om personalnärvaro krävs faktureras 180 procent i påslag per timme för tid mellan 17.00-19.00 och 240 procent i påslag per timme mellan 19.00-07.00 samt vid helger.

Taxorna har fastställts i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2014-10-21.

Sammanfattning taxor och avgifter

Taxor för uthyrning av lokaler, timmar eller dag finns i fyra av de fem nämnder som har verksamhetslokaler att hyra ut. Taxorna är beräknade på olika sätt och har fastställts på olika sätt.

Lokaluthyrning

Avgränsning

Lokalförsörjningsenheten i kommunstyrelseförvaltningen administrerar lokalbanken, lokaluthyrning till nyanlända, bistår socialförvaltningen med lokaluthyrning till enskilda samt hanterar uthyrning av lokaler till föreningar.

Kartläggningen av lokaluthyrning avser endast uthyrning av lokaler till föreningar.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen hanterar uthyrning av kommunala lokaler till föreningar. Lokalerna upplåts genom hyresavtal. Det finns inga gemensamma grunder för prissättningen av lokaler.

I kommunstyrelsen administrerar lokalförsörjningsenheten uthyrning av 29 kommunala lokaler/mark där hyresavtal upprättats av kommunstyrelseförvaltningens markreserv eller av Tornberget. Befintliga hyror baseras på befintliga avtal som beräknats fram på olika sätt av olika verksamheter. De lokaluthyrningar till föreningar som har hyresavtal med kommunen och som kommunstyrelseförvaltningen administrerar, sammanfattas i tabell KSF.

Kultur- och fritidsförvaltningen administrerar under 2019 uthyrning av 21 lokaler eller del av lokal till föreningar. Kultur- och fritidsförvaltningen har avtal med dessa. De sammanfattas i tabell KOF. Kultur- och fritidsförvaltningen administrerar utöver detta ett antal driftsavtal.

Flera av föreningarna som har hyresavtal med kommunen får föreningsbidrag. Föreningsbidrag utbetalades 2019 av idrotts- och fritidsnämnden (IFN), kultur- och demokratinämnden (KDN), socialnämnden (SN) eller äldrenämnden (ÄN) enligt respektive nämnds reglemente. Även bidrag utöver föreningsbidragsreglementen

kan ha utbetalats. Bidrag till föreningar betalas även ut från andra myndigheter, stat eller region.

Övriga föreningar kan ha hyresavtal med externa leverantörer. Kommunen har ingen sammanställning över hyresnivåer eller avtal för dessa.

Föreningarnas lokalavgifter och bidrag från kommunen

Kommunstyrelseförvaltningens administrerade hyresavtal

Kommunstyrelseförvaltningen administrerar uthyrning av lokaler till föreningar (tabell KSF). Avtalen har upprättats med föreningar inom olika verksamheter och mark- och exploateringsenheten eller Tornberget. Bidrag till föreningen redovisas i kolumnen intill. Bidragen kan vara av olika typer.

Tabell KSF

Förening	Lokal	Hyresavgift 2019	Förenings bidr 2019	Utb från nämnd
Kulturföreningen ROJ	Folkparken 21	278 000	385 000	KDN
Kulturföreningen Levande zon	Folkparken 17	90 203	140 204	KDN
Dalarö kultur och föreningscenter	Odinsvägen 6 A	75 000		
Kulturföreningen Musikcentralen	Södertäljevägen 8	28 350	48 000	KDN
FC Brandbergen	Norra Kronans g 429	26 523	26 511	IFN
SPF Runstenen	Stationsvägen 12-16	114 450	197 832	ÄN
Utö sportklubb	Edesnäs	8 100	8 688	IFN

Muskö hembygdsgrädsf	Muskö	1 320	20 000 3 000	KDFN ÄN
Vendelsö bygdegårdsf	Vendelsö gård 40	121 039	61 440	KDN
PRO Västerhaninge	Stationsvägen 12-16	127 920	162 837	ÄN
Dalarö hembygdsför	Tullbacken	867	20 000	KDN
VH hemslöjdsförening	Kyrkvägen 1	112 200	25 000	KDN
Lions club VH	Kyrkvägen 5	35 000		
Östnora stugägarfören	Östnora	162 750		
Haninge motorklubb	Åvavägen	67 080		
Hantverksför Handlaget	Allevägen 6	45 603		
Haninge bangolfklubb	Brandbergen	14 350		
Haninge pastorat	Söderbymalm 3:502	21 800		
Heliga treenighetens församling	Söderbymalm 3:297	11 444		
Ljungbygårds trädgårdsf	Svartbäcken	17 530		
Mynäsudds tomtägarf	Edesnäs	1 135		
Ornöfärjans samfäll för	Odinsvägen	21 600		
Haninge brukshundskl	Dåntorp	5 250		
Jordbro multikulturella trädgårdsförening	Jordbro	24 628		

Trädgårdsför N Söderby	Söderbyleden	11 388		
Sågens motorförening	Albydalsvägen	38 363		
Parkeringsfören Utö	Årsta havsbad	16 049		
Riddartorps koloniträd- gårdsförening	Dåntorpsvägen	231 000		
Parkeringsföreningen Utö/Vänsviken	Edesnäs	5 250		

Avtalen är olika och hyressättningen är inte likartad. I kommunstyrelsen administrerar lokalförsörjningsenheten uthyrning av kommunala lokaler eller markområden där hyresavtal upprättats mellan föreningarna och Tornberget AB eller kommunstyrelseförvaltningens markreserv. Föreningarna betalar alltså de hyror som baseras på befintliga avtal som beräknats fram på olika sätt av olika verksamheter.

Föreningarna kan söka föreningsbidrag enligt bidragsreglemente. Aktuell nämnd beslutar om storleken på bidraget till förening inom sitt verksamhetsområde. Förening kan erhålla bidrag från flera nämnder.

Kultur- och fritidsförvaltningens hyresavtal

Kultur- och fritidsförvaltningen har avtal med och administrerar uthyrning av lokaler till föreningar (tabell KOF). Avtalen har upprättats med föreningar med verksamhet inom idrotts- och fritidsnämndens och kultur- och demokratinämndens områden. Bidrag till föreningen redovisas i kolumnen intill. Bidragen kan vara av olika typer.

Tabell KOF

Förening	Lokal	Hyresavgift 2019	Förenings bidr 2019	Utb från nämnd
----------	-------	---------------------	------------------------	-------------------

Kulturföreningen Ormen	Rudan, ladan	0	327 000	KDN
Jordbänningarna IF	Rudan, stallet	0	122	IFN
Föreningen fiskelyckan	Rudan, vita villan	0	0	
Frisbeeklubben	Rudan, vita villan	0	0	
Jordbro världsorkester	Jordbro kultur och föreningshus	0	0	
Jordbro United	Jordbro kultur och föreningshus	0	79 243	IFN
Vägen ut	Jordbro kultur och föreningshus	0	0	
Studieförbundet Vuxenskolan	Jordbro kultur och föreningshus	129 036	638 728 100 000 1 940 000	KDN SN KDN (IOP)
IOGT-NTO	Jordbro kultur och föreningshus	0	15 000	IFN
ABF Södertörn	Jordbro kultur och föreningshus	47 694	667 507 810 000	KDN KDN (IOP)
Blå vägen	Jordbro kultur och föreningshus	19 874	0	
Möjligheternas väg	Jordbro kultur och föreningshus	12 500	0	

IFK Haninge	Torvalla IP	22 000	411 851	IFN
Österhaninge IF	Torvalla IP	11 000	17 221	IFN
Björkholmens husvagnsför	Björkholmen	94 758	0	
Dalarö sjöscoutkår	Dalarö kommunalhus	20 000	23 939	IFN
Haninge Anchors Hockey Club	Torvalla sim- och sporthall	5 000	230 901	IFN
Södertörns simsällskap	Torvalla sim- och sporthall	11 000	342 433	IFN
Haninge hembygdsgille	Tingshuset Västerhaninge	0	0	
Ridklubben mulen	Skutan	0	648 633	IFN
Tungelsta ridklubb	Tungelsta ridskola	0	395 583	IFN

Föreningarna kan söka föreningsbidrag enligt bidragsreglementet. Aktuell nämnd beslutar om storleken på bidraget till förening inom sitt verksamhetsområde. Förening kan erhålla bidrag från flera nämnder.

Sammanfattning lokaluthyrning

Lokalförsörjningsenheten inom kommunstyrelseförvaltningen administrerar lokalhyrorna för både markreserven och Tornberget. Kultur- och fritidsförvaltningen administrerar egna lokalavtal.

Prissättningen för lokaler är inte enhetlig. Det finns inte gemensamma grunder för prissättningen av lokaler. Förklaringen är historiskt betingad. Uthyrning av lokaler till föreningar har tidigare hanterats i olika verksamheter och av Tornberget. Ingen samordning mellan verksamheterna avseende lokaluthyrningen har funnits.

Utbetalda bidrag till föreningar från respektive nämnd 2019

I varje tabell visas de föreningar som under året fått bidrag från nämnden, hur mycket samt vilken/vilka typer av bidrag det avser.

Socialnämndens föreningsbidrag 2019		
Föreningsbidrag	352 148	Brottsofferjourernas Riksförbund
Föreningsbidrag	2 850	Afasiföreningen i Haninge
Föreningsbidrag	12 000	Hörselskadades lokalförening i Haninge
Föreningsbidrag	4 950	Hjärt- o Lungsjukas Lokalfören i Haninge
Föreningsbidrag	4 950	RSMH Havsbandet
Föreningsbidrag	96 840	FutureTeens
Föreningsbidrag	9 300	Strokeföreningen Haninge
Föreningsbidrag	352 148	Haninge Kvinnojour/Tjejjour
Föreningsbidrag	123 252	Länkarna, Haninge
Föreningsbidrag	35 850	Reumatikerförbundet i Haninge-Tyresö
Föreningsbidrag	13 950	NEURO-förbundet Haninge-Tyresö
Föreningsbidrag	17 400	Attention Södertörn

Föreningsbidrag	2 250	IFSAP Tyresö-Haninge, c/o Söderström
Föreningsbidrag	352 148	Manscentrum Östra Södertörn
Föreningsbidrag	8 250	SRF Södertörn
Föreningsbidrag	100 000	Studieförbundet vuxenskolan Stockh län

Äldrenämndens föreningsbidrag 2019

Grundbidrag, övrigt bidrag, träffpunkt	197 832	SPF Runstenen
Grundbidrag, övrigt bidrag, träffpunkt	162 837	PRO Västerhaninge
Grundbidrag, övr bidrag, bidr enl nämndbeslut	91 558	Muskö Pensionärsförening
Grundbidrag, hyresbidrag, övr bidrag, avtal	218 310	SPF Handen-Seniorerna
Grundbidrag, övrigt bidrag	45 522	Haninge Pensionärsförening Reipas
Grundbidrag, övrigt bidrag	288 715	PRO Handens Pensionärsförening
Grundbidrag , övrigt bidrag	36 876	PRO Dalarö
Grundbidrag, övrigt bidrag	157 631	SPF Vendelsö Brandbergen
Övrigt bidrag	11 000	Södertörns Radioamatörer

Bidrag 2019 till föreningar inom idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsområde (inklusive utdelade priser och statligt extra bidrag för sommarlovsaktiviteter)

Lokalt aktivitetsstöd (LOKstöd)	55 119	AC Jordbro
LOKstöd	7 572	BK Kristallen (Bowlingklubben)
LOKstöd	7 725	Brandbergens Aikidoklubb

LOKstöd	5 692	Brandbergens Karate Kai
LOKstöd	5 819	Dalarö Sjöscoutkår
utvecklingsbidrag	7 000	
scoutbidrag	11 120	
LOKstöd	52 224	Dalarö Sportklubb
partnerskapsavtal	45 000	
LOKstöd	8 130	Dalarö Tennisklubb
LOKstöd	15 511	FC Brandbergen
utvecklingsbidrag,	7 000	
föreningsdriven öppen	4 000	
sommarlovsaktiviteter	8 640	
LOKstöd	12 763	Fors Ryttarsällskap
förstärkt ridbidrag	20 408	
LOKstöd	17 287	Fredrika Bremersk skol-IF
LOKstöd	5 217	Friluftsförbundet, Haninge
utvecklings bidrag	6 900	
tillgänglighetsbidrag	8 998	
LOKstöd	5 486	Friskis&Svettis IF i Haninge
LOKstöd	12 979	FutureTeens
LOKstöd	170 393	HagaHaninge, KFUM
LOKstöd	27 072	Handens Scoutkår
scoutbidrag	22 292	
LOKstöd	65 398	Handens Sportklubb
sommarlovsaktiviteter	40 000	
LOKstöd	250 901	Haninge Anchors Hockey C
utvecklingsbidrag	5 250	
sommarlovsaktiviteter	20 000	
LOKstöd	38 897	Haninge Badmintonklubb
sommarlovsaktiviteter	35 000	
LOKstöd	69 757	Haninge Boxningsklubb
partnerskapsavtal	420 000	
LOKstöd	21 898	Haninge Budoklubb
sommarlovsaktiviteter	31 230	Haninge Cardio Taekwondo
LOKstöd	96 669	Haninge Cheer Elite
LOKstöd	2 600	Haninge Goju ryu Karate K

LOKstöd	42 038	Haninge Golfklubb
sommarlovsaktiviteter	30 000	
LOKstöd	63 975	Haninge Handbollsklubb
LOKstöd	3 575	Haninge Handikappidrottskl
LOKstöd	75 245	Haninge Konståkningsklubb
utvecklingsbidrag	6 700	
årets förening	20 000	
sommarlovsaktiviteter	6 100	
LOKstöd	120 621	Haninge Power Cheer & Dance Club
sommarlovsaktiviteter	40 000	
LOKstöd	17 647	Haninge Skid- och orienteringsklubb
LOKstöd	11 919	Haninge Sportdykarklubb
LOKstöd	94 082	Haninge Tennisklubb
LOKstöd	62 202	Haningebygdens Ryttarförening
förstärkt ridbidrag	116 508	
sommarlovsaktiviteter	18 000	
LOKstöd	8 358	HaningeStrand GK
LOKstöd	8 339	Hilti Haninge Brazilian Jiu-Jitsu
sommarlovsaktiviteter	26 250	IF Godil Labe
LOKstöd	396 851	IFK Haninge Brandbergen
arrangemangsbidrag	15 000	
Bidrag	122	IK Jordbänningarna
LOKstöd	17 508	IK Malmen
LOKstöd	18 064	IK Södra
Arrangemangsbidrag	15 000	IOGT-NTO jordbro
sommarlovsaktiviteter	30 000	
LOKstöd	79 243	Jordbro United Dans & Show
LOKstöd	23 302	Korpen, Haninge Motionsidrottsförening
arrangemangsbidrag	25 000	
sommarlovsaktiviteter	30 000	
Drömcash	10 000	Laallam Khaled
LOKstöd	77 625	MHM Klättringsförening
bidrag	10 000	
sommarlovsaktiviteter	39 500	
LOKstöd	68 233	Minami Budokai Klubb

LOKstöd	1 501	Muskö Idrottsförening
partnerskapsavtal	65 000	
LOKstöd	15 796	Mörbyfjärdens Idrottsförening
LOKstöd	14 241	Serbiska barn- och ungdomsföreningen
LOKstöd	54 754	Ridklubben Mulen
förstärkt ridbidrag	84 979	
partnerskapsavtal	508 980	
LOKstöd	4 350	Romsk Kulturförening
Driftavtalsbidrag	85 284	Schweizerdalens Tomtägare Ekon.förening
Föreningsdriven öppen sommarlovsaktiviteter	10 000 30 000	SFK Lilla fiskelyckan
LOKstöd	110 451	South side muay thai
LOKstöd	3 374	Sunds Tomtägarförening
Bidrag	5 500	Sv sportfiske o fiskevårdsförb
LOKstöd	264 933	Södertörns Simsällskap
ersättning träningstimmar	77 550	
LOKstöd	65 058	Taekwondo klubb Viking
sommarlovsaktiviteter	40 000	
LOKstöd	222 692	Tungelsta IF
LOKstöd	64 300	Tungelsta Ridklubb
förstärkt ridbidrag	101 283	
partnerskapsavtal	230 000	
LOKstöd	417	Tungelsta scoutkår
LOKstöd	2 857	Utö Sportklubb
förstärkt ridbidrag	5 831	
LOKstöd	67 865	Vega Football Club
LOKstöd	199 679	Vendelsö Gymnastikför
arrangemangsbidrag	25 000	
sommarlovsaktiviteter	40 000	
LOKstöd	598 107	Vendelsö IK
tillgänglighetsbidrag	15 000	
arrangemangsbidrag	35 000	
utvecklingsbidrag	15 000	
årets idrottare parasport	5 000	

LOKstöd scoutbidrag	63 454 51 112	Vendelsö Scoutkår
LOKstöd	67 787	Västerhaninge IBK
LOKstöd	142 992	Västerhaninge IF
Scoutbidrag	17 701	Västerhaninge Sjöscoutkår
LOKstöd sommarlovsaktiviteter	43 683 30 000	Västerhaninge Tennisklubb
Driftsavtal bidrag	91 159	Årsta havsbads samfällighet
Arrangemangsbidrag	18 000	Årsta-Runstens sportryttarför
LOKstöd	17 221	Österhaninge IF
LOKstöd arrangemangsbidrag förstärkt ridbidrag tillgänglighetsbidrag utvecklingsbidrag	43 553 12 000 118 992 45 000 7 000	Österhaninge Ridsällskap
LOKstöd	851	Österhaninge Skytteförening

**Bidrag 2019 till föreningar inom kultur- och demokratinämndens verksamhetsområde
(inklusive kompensation för hyresmellanskillnader, statligt extra bidrag för
sommarlovsaktiviteter samt IOP)**

Studieorganisation	667 507	ABF Södertörn
IOP	810 000	
Kulturbidrag grund	25 000	Bibliotekets vänner i Västerhaninge
Kulturbidrag grund	20 000	Dalarö Hembygdsförening
Kulturbidrag grund partnerskapsavtal	20 000 20 534	Folk och Trädgård i Tungelsta
Arrangemangsbidrag	32 000	Föreningen Brandbergsfestivalen
Kulturbidrag grund	18 000	Föreningen Bygdemuséet Ornö Sockenstuga
Kulturbidrag grund	25 000	Föreningen Haningekonstnärer
Föreningsdriven öppen	25 000	Föreningen Sörmlandsleden

Kulturbidrag grund arrangemangsbidrag	20 000 6 000	Gålö Gärsar
Kulturbidrag grund	15 000	Handlaget, Tungelsta Hantv.förening
Startbidrag	5 000	Haninge frivilliga familjehem
Arrangemangsbidrag utvecklingsbidrag	10 000 28 000	Haninge föreningsråd
Kulturbidrag grund arrangemangsbidrag	15 000 14 000	Haninge Jazzklubb
Kulturbidrag grund, arrangemangsbidrag	140 000 35 000	Haninge Riksteaterförening
Kulturbidrag grund	15 000	Haninge Sinfonietta
Studieorganisation	14 566	Kulturens Bildningsverksamhet
Kulturbidrag grund, arrangemangsbidrag sommarsaktiviteter	320 000 7 000 39 787	Kulturföreningen Ormen
Kulturbidrag grund, arrangemangsbidrag, mellanskillnad hyreshöjning	345 000 40 000 213 108	Kulturföreningen Roj
Startbidrag	5 000	Kulturföreningen My friend
Startbidrag arrangemangsbidrag	5 000 18 000	Kulturföreningen Nuova Arte
Kulturbidrag grund arrangemangsbidrag mellanskillnad hyreshöjning	75 000 23 000 42 204	Kulturföreningen Levande Zon
Studieorganisation	12 748	Medborgarskolan Stockholmsregionen
Kulturbidrag grund arrangemangsbidrag	15 000 33 000	Musikcentralen kulturförening
Kulturbidrag grund	20 000	Muskö Hembygdsförening
Kulturbidrag grund arrangemangsförening bidrag	35 000 7 000 10 000	Muskö Kulturförening
Studieorganisation	70 853	NBV Stockholms län
Studieorganisation	249 358	SENSUS Stockholm Gotland
Studieorganisation	132 585	Studiefremjandet i Sydöstra Stockholm
Studieorganisation	5 439	Studieförbundet Bilda Öst

Studieorganisation	638 728	Studieförbundet Vuxenskolan
IOP	1 940 000	
sommarlovsaktiviteter	40 000	
Sommarlovsaktiviteter	10 000	Sveriges radioamatörer
Kulturbidrag grund	80 000	Södertörns Brass
utvecklingsbidrag	12 000	
Föreningsdriven öppen	9 000	Södra Skärgårdens Intresseförening/SSIF
Sommarlovsaktiviteter	5 500	Unga Örnar
Kulturbidrag grund	20 000	Utö Hembygdsförening, M.Kajerdal
Partnerskapsavtal	61 440	Vendelsö Bygdegårdsförening
Sommarlovsaktiviteter	22 580	Vision Center
Partnerskapsavtal	51 200	Västerhaninge bygdegård
Kulturbidrag grund	25 000	Västerhaninge Hemslöjdsförening
Kulturbidrag grund	24 000	Österhaninge Konstförening

För att förtydliga vilka föreningsbidrag som funnits i budget, finns i tabellerna nedan idrott- och fritidsnämndens och kultur- och demokratinämndens fördelning av bidrag 2019 för typ av bidrag jämfört med budgeterade medel.

Fördelning av bidragsbudget 2019 IFN		
Typ av bidrag	Utfall	Budget
LOK stöd	4 114 729	3 800 000
Föreningsdriven öppen, övriga	14 000	75 000
Föreningsdriven öppen, skärgård	0	40 034
Förstärkt ridbidrag	448 001	448 000
Partnerskapsavtal	928 900	941 056
Nystartad förening	0	25 000
Arrangemangsbidrag	145 000	300 000
Utvecklingsbidrag	54 850	120 000
Tillgänglighetsbidrag	68 998	70 000
Driftavtal	502 834	924 500
Partnerskapsavtal	102 225	102 398
Drömcash	10 000	50 000

Summa	6 389 537	6 896 028
--------------	------------------	------------------

Fördelning av bidragsbudget 2019 KDN		
Typ av bidrag	Utfall	Budget
Föreningsdriven öppen, övriga	34 000	40 000
Föreningsdriven öppen, skärgård	0	75 000
Nystartad förening	15 000	15 000
Kulturparken	213 108	350 000
Utvecklingsbidrag	40 000	120 000
Kulturbidrag grund	1 272 000	1 272 000
Kulturbidrag projekt	0	70 000
Tillgänglighetsbidrag	0	30 000
Arrangemangsbidrag	225 000	320 000
Studieorganisation	1 791 784	1 750 000
Partnerskapsavtal	71 734	71 734
Driftavtal	61 440	61 440
Drömcash	7 000	50 000
Summa	3 731 066	4 225 174

